

SHO

SAMENWERKENDE
HULPORGANISATIES

Tweede voortgangsrapportage

13 januari - 30 juni 2010

SHO-actie

'Help slachtoffers aardbeving Haïti'

DEELNEMENDE ORGANISATIES HAÏTI-ACTIE: CORDAID MENSEN IN NOOD • ICCO & KERK IN ACTIE • NEDERLANDSE RODE KRUIS • OXFAM NOVIB • SAVE THE CHILDREN • TEAR • TERRE DES HOMMES • UNICEF NEDERLAND • WORLD VISION • DORCAS • PLAN NEDERLAND • CARE NEDERLAND • HABITAT FOR HUMANITY • VERENIGING NEDERLANDSE GEMEENTEN • LEGER DES HEILS

Tweede voortgangsrapportage SHO

13 januari - 30 juni 2010

SHO-actie

**'Help slachtoffers
aardbeving Haïti'**

Inhoud

Voorwoord	4	Financiën	39
Verslag Raad van Toezicht	7	Baten en lasten Giro 555	40
Inleiding	8	Verdeling gelden	41
SHO	8	Baten en lasten deelnemers	43
Nationale Actie	8	Bestedingsproces	43
Deelnemers	8	Internationaal	45
Rapportage	9	Controle	45
Haïti een half jaar na de ramp	10	SHO contacten en adressen	47
Omvang ramp	10	Bijlage 1.	48
Kampen	11	SHO Algemeen	
Hulpverlening	12	Achtergrond SHO	48
Noodhulp en wederopbouw	12	Deelnemers	49
Hulp door SHO-deelnemers	13	Werkprincipes	49
Werkprincipes SHO	13	Bijlage 2.	51
Kwaliteitsstandaarden	14	Hulpprogramma's van deelnemers in Haïti	
Werkwijze deelnemers	14		
Verantwoording	16		
Monitoring en evaluatie	16		
Samenwerking en coördinatie	17		
Voortgang hulpverlening	18		
Belemmeringen	19		
Aanpassingen	20		
Van noodhulp naar wederopbouw	21		
Hulp en resultaten per sector	22		
Algemeen	22		
Sectoren	23		
Onderdak	23		
Voedselzekerheid	26		
Gezondheidszorg	27		
Water en sanitaire voorzieningen	29		
Levensonderhoud	32		
Onderwijs	33		
Bescherming	33		
Rampenmanagement	36		
Programmamanagement	36		

Voorwoord

De immense kracht en de trots van de Haïtianen. Dat is wat me het meeste trof tijdens mijn bezoek aan Haïti in juni jl. Dit ondanks de omstandigheden waarin de getroffenen leven, ruim zes maanden na de ramp. Teveel mensen, meer dan een miljoen, wonen noodgedwongen – vanwege het puin en het gebrek aan bouwruimte - nog steeds in tentenkampen verspreid over Port-au-Prince en daarbuiten. Hoewel de mensen daar beschikken over schoon drinkwater, toegang tot medische zorg en de mogelijkheden tot het verwerven van een klein inkomen is hun droom, én onze wens voor hen, een beter leven. *Building Back Better* is het credo van de wederopbouw van Haïti. Betere levensomstandigheden, maar ook onderwijs voor alle kinderen én banen voor hun ouders. Een eigen huis. De droom van de Haïtiaan is niet anders dan die van u en mij.

De SHO-deelnemers hebben zich de afgelopen periode samen met hun lokale partners voornamelijk gericht op noodhulp. Op de sectoren onderdak, voedselzekerheid, water en sanitaire voorzieningen. Vooral dat laatste is van groot belang. Het aanleggen en uitbreiden van water- en sanitaire voorzieningen, zoals latrines, voorkomt grootschalige uitbraak van besmettelijke ziekten als diarree. Tot nu toe hebben de SHO-deelnemers dit, in samenwerking met andere internationale hulporganisaties, weten te voorkomen. De komende tijd zal hier veel aandacht naar uit gaan.

Ook op andere gebieden is langzaam vooruitgang geboekt. Weliswaar niet altijd even zichtbaar. Zo domineert de hoeveelheid puin in Port-au-Prince nog steeds het beeld in de media. Er ligt twintig miljoen kubieke meter puin, waarvan nog maar een klein deel is weggevoerd. Die hoeveelheid is vergelijkbaar met acht Egyptische piramides. Daardoor gaat de wederopbouw veel trager dan wij wensen. In Leogane, buiten Port-au-Prince, is door SHO-deelnemers al wel een start gemaakt met de bouw van zogeheten ‘transitional shelters’; semi-permanente huizen die langere tijd kunnen staan. De bouw daarvan zal zich de komende tijd verbreiden naar het meer stedelijk gebied richting de hoofdstad, Port-au-Prince.

Het zal jaren gaan duren voordat Haïti herbouwd is. Toch blijven wij hopen dat de droom van de Haïtiaan uitkomt, uw steun maakt dat mogelijk.

De SHO-deelnemers die geld hebben ontvangen van de SHO, leggen door middel van een verslag verantwoording af over de besteding van de gelden en de hulpverlening. De SHO bundelt al deze verslagen tot één rapportage. Voor u ligt de tweede samengevoegde rapportage over de hulpverlening tot 30 juni.

Namens alle organisaties van de SHO en de hulpverleners wil ik iedereen bedanken die heeft bijgedragen om deze actie tot een succes te maken.

Farah Karimi

Voorzitter SHO-actie 'Help slachtoffers aardbeving Haïti'

Verslag Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft op verzoek van de Samenwerkende Hulporganisaties (SHO) de tweede voortgangsrapportage van de SHO-actie 'Help slachtoffers aardbeving Haïti' beoordeeld.

In deze rapportage is te lezen welke hulpactiviteiten de SHO-deelnemers in het eerste half jaar na de verwoestende aardbeving uitvoerden op Haïti. De Raad heeft veel waardering voor de geboden hulpverlening op Haïti, die plaatsvindt onder moeilijke omstandigheden. Daarnaast waardeert de Raad het werk dat de deelnemers in Nederland verzetten om deze hulpverlening zo goed mogelijk te laten verlopen. De Raad is alle betrokken organisaties erkentelijk voor de inspanningen, die zij nu én in de komende jaren zullen gaan leveren.

De Raad van Toezicht onderstreept het belang van een goede verantwoording door de SHO aan het Nederlandse publiek en het ministerie van Buitenlandse Zaken. Dit is eens te meer noodzakelijk gezien de enorme omvang van de ramp, de complexiteit van de hulpverlening en het hoge profiel van deze actie.

Deze rapportage, waarin de SHO-deelnemers verantwoording afleggen over de eerste zes maanden van de hulpverlening, is ter beoordeling aan de Raad voorgelegd. De Raad is van mening dat dit verslag, zowel inhoudelijk als financieel, een goed inzicht geeft in de ontvangsten en bestedingen van het geld dat is gedoneerd aan de SHO-actie 'Help slachtoffers aardbeving Haïti'.

Utrecht, september 2010

Raad van Toezicht,

Mvr. P.C. Ladders-Elfferich (voorzitter)

Dhr. H.G. Dix

Dhr. W. Breedveld

Dhr. H. Grootendorst

Mvr. L. Ploumen

Inleiding

SHO

De stichting SHO is een samenwerkingsverband van Nederlandse hulporganisaties dat bij grote humanitaire rampen gezamenlijk fondsen werft voor hulpverlening aan de slachtoffers. Het doel van de stichting SHO is het werven van zoveel mogelijk steun en fondsen om hulp te bieden aan slachtoffers van een humanitaire ramp, het Nederlandse publiek te informeren over de ramp en verantwoording af te leggen over de besteding van de opbrengsten uit een Nationale Actie. Dit doen zij in een gezamenlijke rapportage. Het bestuur van de stichting, dat bestaat uit de directeuren van de deelnemende hulporganisaties, bepaalt het beleid en de dagelijkse gang van zaken van de stichting. Een Raad van Toezicht ziet toe op een adequate uitvoering van het beleid en de algemene zaken van de SHO.

De organisaties die deel uitmaken van de SHO trekken bij een grote humanitaire ramp gezamenlijk op om zoveel mogelijk geld op te halen voor de hulpverlening. In het rampgebied zelf werken de afzonderlijke deelnemers via internationale koepels en met lokale partners in coördinatie met de Verenigde Naties en plaatselijke autoriteiten.

Nationale Actie

Een allesverwoestende aardbeving trof op 12 januari 2010 Haïti. Een dag na de ramp startte de SHO een fondsenwervende actie om de slachtoffers te helpen. Het Nederlandse publiek, de media, het bedrijfsleven en de overheid toonden zich genereus. De publieke en de commerciële radio- en televisiezenders organiseerden op 21 januari een gezamenlijk radio- en televisieprogramma dat in teken stond van Haïti en Giro 555. Minister Koenders van Ontwikkelingssamenwerking verdubbelde elke euro die op deze dag op Giro 555 binnenkwam. In totaal leverde de Nationale Actie ruim 111 miljoen euro op. Het geld wordt verdeeld onder de deelnemers van de SHO en de gastdeelnemers.

Deelnemers

De deelnemers van de SHO zijn in Nederland gevestigde hulporganisaties die via hun eigen structuur en kanalen de SHO-middelen op een effectieve wijze besteden. De deelnemers aan de Haïti-actie zijn: Cordaid Mensen in Nood, ICCO & Kerk in Actie, Nederlandse Rode Kruis, Oxfam Novib, Save the Children, Tear, Terre des Hommes, UNICEF Nederland en World Vision. Bij de Haïti-actie zijn zes gastdeelnemers toegelaten: Dorcas, Plan Nederland, Care Nederland, Habitat for Humanity, Vereniging voor Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Leger des Heils.

De gastdeelnemers Habitat for Humanity, VNG en Care Nederland zijn niet actief in de noodhulpfase en zullen in de wederopbouwfase hulpprojecten opzetten. Om die reden worden ze in deze rapportage niet genoemd.

Rapportage

In deze tweede voortgangsrapportage legt de SHO verantwoording af over de bestedingen van haar (gast)deelnemers in de eerste zes maanden voor de actie 'Help slachtoffers aardbeving Haïti'. De eerste rapportage besloeg de periode 13 januari – 31 maart 2010, deze tweede rapportage beslaat de periode 13 januari – 30 juni 2010 en geeft dus een totaaloverzicht van de bestedingen tot genoemde datum.

Deze rapportage is een samenvatting van de rapportages die alle organisaties, waaraan de SHO geld heeft toegekend, hebben ingediend. De SHO-(gast)deelnemers hebben op de voorgescreven wijze informatie aangeleverd over de hulpactiviteiten, voortgang, financiën en resultaten. Deze informatie is dan ook gebaseerd op de gegevens aangeleverd door de organisaties in het veld. De uitvoerende organisaties houden bij hun rapportages rekening met de richtlijnen van de SHO.

Het eerste hoofdstuk van deze rapportage bevat algemene informatie over de situatie in Haïti en de gehele hulpverlening, dus niet alleen die van de SHO-(gast)deelnemers. Het tweede hoofdstuk gaat specifiek in op de hulpverlening door de SHO-(gast)deelnemers. Aan bod komen werkwijzen, kwaliteitsstandaarden, voortgang van de hulp en de belemmeringen daarbij. Het derde hoofdstuk beschrijft per sector en organisatie de resultaten in de eerste zes maanden. Het vierde hoofdstuk geeft een financiële verantwoording van deze SHO-actie. De bijlage bevat meer informatie over de SHO en de totale programma's van de SHO-(gast)deelnemers in Haïti.

Haïti een half jaar na de ramp

Omvang ramp

Met een kracht van 7.0 op de schaal van Richter was de aardbeving die Haïti op 12 januari 2010 trof de zwaarste sinds eeuwen voor het land. De beving had een verwoestend effect omdat het epicentrum 15 kilometer ten zuidwesten van de hoofdstad Port-au-Prince lag en slechts 8 kilometer onder het aardoppervlak plaatsvond. Vooral in de dichtbevolkte gebieden in en rond de hoofdstad werd grote schade aangericht. Volgens het VN-bureau voor de noodhulpcoördinatie, OCHA, vielen bij de ramp 222.570 doden en meer dan 300.000 gewonden en stortten 188.383 huizen in of raakten beschadigd. Naar schatting trof de aardbeving 3 miljoen mensen.

De intensiteit van de aardbeving bracht enorme verwoestingen teweeg op een relatief klein, grotendeels stedelijk en dichtbevolkt grondgebied in en rond de hoofdstad. Geschat wordt dat er verspreid over Port-au-Prince 20 miljoen kubieke meter puin ligt, een hoeveelheid die gelijk staat aan de inhoud van acht grote piramides. Het opruimen van dat puin verloopt traag, omdat de overheid geen geschikte locatie ervoor aanwijst en er te weinig

middelen zijn om het af te voeren. De verwachting is dat onder deze omstandigheden het opruimen ervan zes jaar gaat duren. Ondertussen belemmert het puin de hulpverlening en de (her)bouw van huizen en infrastructuur.

De aardbeving heeft niet alleen de Haïtiaanse burgerbevolking, maar ook de overheid hard getroffen. Uit cijfers van OCHA blijkt dat 60 procent van

de centrale overheidsgebouwen en infrastructuur is getroffen. Dertien van de vijftien ministeries stortten in en naar schatting 18.000 ambtenaren kwamen om het leven. Daardoor kan de Haïtiaanse overheid, die gekenmerkt wordt door een zwak bestuur, vrijwel niet optreden. Het ontbreekt haar aan besluitvaardigheid en middelen.

Kampen

Naar schatting 1,3 miljoen Haïtianen verloren door de aardbeving hun huis. Van hen hebben er ruim 800.000 een onderkomen gevonden in een van de 1.191 kampen (Data Tracking Matrix).

In Port-au-Prince is alle schaarse open ruimte ingenomen door kampen. Hier vestigen zich mensen die niet uit hun eigen buurt weg willen, bijvoorbeeld om hun huis in de gaten te kunnen houden of omdat ze hier hun inkomstenbron hebben.

Na een inventarisatie van het IOM (International Organization for Migration) in 84 kampen, waar in totaal 219.000 mensen hun toevlucht hebben gezocht, blijkt dat 101.000 mensen beschikken over onderdak dat onvoldoende bescherming biedt tegen harde winden, regen en overstromingen. Een andere onzekerheid voor de bewoners is dat eigenaren van het land waarop sommige kampen staan, gevraagd hebben om het vertrek van de ontheemden.

De situatie in de kampen is stabiel, maar zeer precair door het grote aantal bewoners en het regen- en orkanenseizoen.

‘Het is hier afschuwelijk’

‘Ik kan niet wachten tot ik weer een huis heb’, zegt Nadine. ‘In deze tent leef ik met mijn man en vijf kinderen; het is echt vreselijk. Als het begint te regenen, moeten we met z’n allen op deze ene brits. Dat is de enige manier om droge en moddervrije voeten te houden, want het water stroomt door de tent.’ Het kamp waar Nadine en haar gezin een tijdelijk onderkomen hebben gevonden, was vroeger een parkje. Nu staat het vol met tenten en hutjes, waardoor er ook voor de kinderen weinig speelruimte is. Nadine: ‘Natuurlijk zijn we zeer dankbaar voor de hulp die we hier krijgen, maar we zouden erg graag weer snel terug willen naar een huis van ons zelf, want het is hier afschuwelijk.’

In zes maanden tijd heeft een half miljoen mensen de overvolle kampen achter zich gelaten en zijn naar andere delen van het land getrokken voor onderdak. Velen vonden op het platteland bij gastgezinnen een onderkomen. De komst van deze migranten verhoogde de druk op de voedselzekerheid, het onderwijs, de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt van het veelal arme platteland.

Hulpverlening

De internationale humanitaire respons heeft in de eerste zes maanden na de aardbeving gezorgd voor noodonderdak voor meer dan 1,5 miljoen mensen, voedsel voor 4,3 miljoen mensen, non-food-items voor 2,1 miljoen mensen en dagelijks 5 liter drinkwater voor 1,1 miljoen mensen. Verder zijn er 11.500 toiletten gebouwd; 4.500 andere toiletten zijn in aanbouw of gepland. Daarnaast kregen duizenden mensen medische zorg; 90 procent van de tot medische voorzieningen; scholen zijn weer opengegaan, 116.000 mensen verdienden met geld-voor-werk programma's een inkomen en 74.000 boeren kregen zaden en gereedschap om weer een bestaan op te bouwen.

De aardbeving van januari heeft de Haïtiaanse samenleving in hevige mate ontwricht. De humanitaire situatie is in de eerste zes maanden na de beving echter niet verslechterd. Internationale humanitaire inspanningen hebben miljoenen mensen consistente toegang gegeven tot basisvoorzieningen, zoals water, voedsel en onderdak. Mede daardoor zijn uitbraak van besmettelijke ziekten en toename van ondervoeding uitgebleven.

Noodhulp en wederopbouw

Na zes maanden is de acute noodhulpfase in Haïti voorbij. Desondanks blijft humanitaire steun nodig om de bevolking te voorzien in haar basisbehoeften. Hulporganisaties geven aan dat de noodhulpfase langer zal duren dan de gebruikelijke drie tot zes maanden. Een van de complicerende factoren is

het regen- en orkanenseizoen dat voor veel overlast kan zorgen in met name de kampen.

Het Haïtiaans ministerie van burgerbescherming (Department Protection Civile) dat bij een ramp de leiding heeft over de hulpresponse, heeft in bijeenkomsten met lokale leiders overlegd over de meest kwetsbare kamppopulaties, de beschikbaarheid van vroegtijdige waarschuwingssystemen en noodonderdak, en de verantwoording en communicatie naar de begunstigden (OCHA).

Hulporganisaties hebben rampenplannen opgesteld en voorbereidingen getroffen om adequaat te kunnen reageren bij eventuele orkanen. Zo zijn er voorraden van noodhulpgoederen aangelegd en is in kaart gebracht waar voorraden wel of niet aanwezig zijn, en hoeveel en welke capaciteit beschikbaar moet zijn bij een ramp. Pogingen om ontheemden die in risicovolle kampen wonen te verplaatsen, blijven doorgaan.

Tegelijkertijd wordt echter ook gewerkt aan plannen voor de wederopbouw van Haïti. Hiervoor zijn verschillende initiatieven en programma's opgezet. Duidelijk is dat de aardbeving negatieve gevolgen heeft voor de werkgelegenheid en daarmee ook de voedselzekerheid van veel Haïtianen. Het zal meerdere jaren kosten om de balans te herstellen.

Hulp door SHO-deelnemers

Werkprincipes SHO

De organisaties die deel uitmaken van de SHO trekken bij een grote humanitaire ramp gezamenlijk op om zoveel mogelijk geld op te halen voor de hulpverlening. In het rampgebied zelf werken de afzonderlijke deelnemers via internationale koepels en met lokale partners in coördinatie met de Verenigde Naties en plaatselijke autoriteiten. De (gast)deelnemers van de SHO zijn in Nederland gevestigde hulporganisaties die via hun eigen structuur en kanalen de SHO-middelen op een effectieve wijze besteden.

De hulp die via de SHO-(gast)deelnemers wordt gegeven, voldoet aan de regels zoals vastgelegd in de Code of Conduct for The International Red Cross and Red Crescent Movement and NGOs in Disaster Relief. Volgens die regels moet hulp onder andere voldoen aan de volgende voorwaarden: de hulpvraag komt uit de regio en de hulp is onpartijdig en past in het culturele patroon van het land. Verder hanteren alle SHO-deelnemers de zogenoemde Sphere-standaarden.

Deze standaarden omvatten de minimale eisen waaraan goede humanitaire hulp moet voldoen. Zo moeten de SHO-deelnemers bij een ramp bijvoorbeeld al het mogelijke doen om het menselijk lijden van de betrokkenen te verlichten en zullen zij niemand steun onthouden.

Kwaliteitsstandaarden

De SHO-deelnemers respecteren de beginselen van de Code of Conduct en Sphere bij de uitvoering van hun programma's. Enkele SHO-deelnemers melden dat sommige standaarden van Sphere moeilijk haalbaar zijn. Zoals de eis dat bij huisvesting in een woning per persoon 3,5 vierkante meter ruimte beschikbaar moet zijn. Gebrek aan openbare ruimte en onduidelijkheid over grondbezit, maken het nakomen van deze standaard lastig.

Hieronder volgen een aantal voorbeelden, aangedragen door de SHO-deelnemers.

Cordaid heeft haar huisvestingsprogramma ontwikkeld en uitgevoerd in samenwerking met lokale gemeenschappen en betrokken begunstigen. Daardoor sluiten de ontwerpen van de woningen goed aan bij de wensen van de toekomstige bewoners. Bij het ontwerp wordt rekening gehouden met de mogelijkheid de woning op termijn uit te breiden. Omdat Cordaid in de buitengebieden van Port-au-Prince werkt, is het voor haar mogelijk om aan de Sphere-standaard van 3,5 vierkante meter ruimte per persoon te voldoen.

Tear baseerde zich bij de bouw van schooltoiletten op de richtlijnen van Sphere voor wat betreft het gemiddeld aantal latrines voor mannen en vrouwen. Aangezien de meeste scholen zich op heuvels bevinden, was de investering in deze fase te hoog om voor het wassen per kind tot en met 3 liter water te bieden.

UNICEF biedt humanitaire hulp en voert haar programma's uit in overeenstemming met de Code of Conduct. Daarnaast houdt ze zich aan een eigen gedragscode van de Verenigde Naties om seksueel misbruik en uitbuiting van de getroffen bevolking te allen tijde te bestrijden. UNICEF richt haar interventie in noodsituaties op de Core Commitments to Children in de vijf belangrijkste sectoren van voeding, gezondheid, bescherming van kinderen, onderwijs en water, sanitaire voorzieningen en hygiëne. Sommige standaarden waren moeilijk te realiseren. Zo werd de voorziening van water en

sanitaire behoefte gehinderd door onduidelijkheid over grondbezit en de moeilijkheid om toestemming te krijgen voor een permanente structuur voor de aanleg van een watervoorziening.

World Vision dat volgens de Sphere-standaard mensen voldoende overdekte ruimte wil bieden voor essentiële huishoudelijke en levensonderhoud ondersteunende activiteiten, ervaart eveneens dat landeigenaren in toenemende mate geen toestemming geven voor permanente watervoorzieningen en de bouw van bijvoorbeeld latrines.

Plan heeft haar interventie aangepast aan de lokale cultuur en gewoonten. Zo is in overleg met een lokale gezondheidstechnische adviseur de inhoud van de hygiëne pakketten in lijn gebracht met de behoeften van de Haïtiaanse vrouwen.

Werkwijze deelnemers

Om op een adequate, effectieve en efficiënte manier hulp te kunnen bieden, werken hulporganisaties vrijwel uitsluitend met lokale partners. Dat gebeurt al dan niet via een koepelorganisatie of eigen veldkantoren. Lokale organisaties kennen de specifieke omgeving, tradities en cultuur. Daardoor zijn ze beter in staat de behoeften van de getroffen bevolking in te schatten. Deze behoeften kunnen per locatie verschillen. In de stedelijke omgeving van Port-au-Prince zijn de omstandigheden en behoeften anders dan in de omliggende plattelandsgebieden. Afhankelijk van de situatie moeten de strategieën worden aangepast.

Nieuwe scholen kunnen tegen een stootje

Save the Children bouwt op Haïti scholen volgens het building back better-concept. Dat houdt in dat wat je bouwt beter moet zijn dan wat er eerst stond. Zo zorgt een betonnen fundering ervoor dat de scholen aardbeving- en orkaanbestendig zijn. Bij de bouw van deze scholen werkt Save the Children samen met aannemers die ervaring hebben met dit concept. De medewerkers die daarvoor extra moeten worden aangenomen, krijgen een training. Het werk is voor hen niet alleen een bron van inkomsten, maar ook een kans om nieuwe dingen te leren. Lesley Narcisses (20) hoopt van het geld dat hij verdient iets te kunnen sparen om zijn opleiding weer te kunnen voortzetten. Vorig jaar moest hij die stopzetten door gebrek aan geld.

Met de SHO-gelden worden niet alleen hulpprojecten gefinancierd die in bepaalde behoeften van de bevolking voorzien, ook worden ze aangewend om de capaciteit van lokale organisaties op Haïti te versterken. De impact van de aardbeving dwingt deze organisaties immers hun werkzaamheden uit te breiden, dan wel aan te passen. Het bieden van noodhulp vereist namelijk bepaalde deskundigheden en vaardigheden. Denk aan het kunnen uitvoeren van een behoeftenmeting, het selecteren van begunstigen en het monitoren en evalueren van hulpacties, waarbij ook nog eens internationale richtlijnen en kwaliteitsstandaarden moeten worden nagestreefd. De SHO-deelnemers ondersteunen hun lokale partners daarbij met trainingen en advies.

Ondanks dat de noodhulpfase nog lang niet voorbij is, wordt hard nagedacht over de wederopbouw en een structurele ontwikkeling van Haïti. Een vlot verloop van dit proces vereist een geïntegreerde aanpak die de bevolking zo snel mogelijk onafhankelijk maakt van hulp van buitenaf. Een voorbeeld van een wederopbouwproject dat kan worden voortgezet is de transitional shelter. Dit project voorziet mensen op de korte termijn van onderdak dat op de langere termijn kan worden omgebouwd tot een permanente woning.

Ook investeren veel hulporganisaties in rampenmanagement. Een natuurramp kan niet worden voorkomen, maar de gevolgen ervan kunnen in de toekomst wel worden beperkt. Rampenmanagement zorgt ervoor dat mensen beter voorbereid zijn op een ramp. Dit varieert van trainingen (hoe te handelen in geval van acute nood) tot het ontvangen van waarschuwingsberichten. Behalve de bevolking, worden ook medewerkers van lokale organisaties en autoriteiten getraind om tijdig en adequaat te kunnen reageren op een ramp. Het Rode Kruis stuurt bijvoorbeeld dagelijks honderdduizenden sms-berichten naar de inwoners van Port-au-Prince om hen voor te bereiden op zware stormen. Daarnaast zetten de hulporganisaties zich in om aardbevings- en orkaanbestendige huizen te bouwen.

Kwetsbare groepen

Door de aardbeving verkeren duizenden gezinnen in slechte omstandigheden en velen leven in extreme armoede. De lagere middenklasse – de motor van het land – is relatief gezien het zwaarst getroffen. Mensen uit deze groep hadden voor de aardbeving een baan, een bedrijfje of vulden hun inkomen aan met regelmatige overmakingen van familie in het buitenland. Velen hebben hun bezittingen door de aardbeving verloren zien gaan.

Een zeer kwetsbare groep zijn kinderen. Al voor de aardbeving stierf op Haïti 1 op de 13 kinderen voor het vijfde levensjaar, 30 procent van alle kinderen onder de vijf was ondervoed, 55 procent ging niet naar school en naar schatting 2.000 jongens en meisjes werden jaarlijks het land uit gesmokkeld en verhandeld. Ongeveer de helft van Haïtiaanse bevolking is jonger dan 18 jaar. Hulporganisaties stellen dat door de aardbeving 500.000 kinderen extreem kwetsbaar zijn en hulp nodig hebben.

Verantwoording

Bij de hulpactiviteiten wordt de lokale bevolking betrokken. Hierdoor sluiten de projecten beter aan bij de behoeften en wensen van de mensen en leveren daardoor op termijn een duurzamer resultaat op. Alle organisaties hebben direct of via hun partners contact met de begunstigten om van hen te horen wat zij vinden van de hulpactiviteiten, waar de prioriteiten moeten liggen, of er klachten zijn en waar men zich zorgen over maakt.

Op basis van de feedback die de hulporganisaties van de bevolking krijgen, passen zij de hulpactiviteiten aan. Zoals SHO-gastdeelnemer Dorcas, die besloot na een voorstel vanuit de bevolking, huishoudens geen standaard keukenuitrusting te geven maar contant geld. Daarmee kunnen ze naar eigen inzicht verloren gegane keukenspullen vervangen. Doordat de gekozen aanpak werd gewijzigd, liep de uitvoering van dit programma vertraging op. Maar door mensen zelf de verantwoordelijkheid te geven over hun uitgaven, zullen de effecten op langere termijn naar verwachting groter zijn.

Monitoring en evaluatie

De SHO-deelnemers maken gebruik van rapportagesystemen die een duidelijk beeld geven van de geleverde diensten, goederen en de financiën die zijn besteed per familie, kamp en regio in Haïti. Tegelijkertijd houden ze scherp in de gaten of hun hulpactiviteiten ook het gewenste effect hebben. Dat gebeurt door die activiteiten, zoals de distributie van voedsel of andere hulpgoederen, regelmatig te evalueren met vertegenwoordigers van de doelgroep of andere betrokkenen. Dat kan zowel op locatie in Haïti als vanuit Nederland. Afhankelijk van de uitkomsten wordt een strategie al dan niet aangepast.

Twee voorbeelden van monitoring- en evaluatiestrategieën van SHO-deelnemers:

Jongeren aan de slag

De wederopbouw van Haïti biedt tal van kansen. Zo had Idejen, een organisatie die plattelandsjongeren opleidt tot timmerman, elektriciën of metselaar, jaren moeite om voor haar leerlingen stageplaatsen te vinden. Cordaid Mensen in Nood kwam met Idejen in contact en inmiddels helpen veel van haar leerlingen mee bij de bouw van huizen. 'Met zoveel praktijkervaring kan ik straks zeker werk vinden', meent Nadine, een van de leerlingen van Idejen. 'In een dag zetten wij met elkaar een huis neer.'

ICCO & Kerk in Actie heeft een rapportagesysteem dat aan de lokale Haïtiaanse Emergency Operations Centres (EOC) communiceert welke goederen zijn geleverd tegen welke bedragen.

Een geautomatiseerd systeem (Track Point) houdt per gezin bij welke diensten zij ontvangen en documenteert deze informatie per familie, kamp en regio. Verder brachten medewerkers van het hoofdkantoor van ICCO & Kerk in Actie een veldbezoek aan Haïti en haar partners.

Terre des Hommes rapporteert wekelijks op basis van kwantitatieve gegevens over de voortgang van haar activiteiten. Op locatie worden daar gedetailleerde kaarten van gemaakt. Terre des Hommes houdt ook toezicht op de effecten van haar interventie.

Samenwerking en coördinatie

UN OCHA (United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs), is verantwoordelijk voor de coördinatie van de hulpverlening op Haïti. Dit bureau van de Verenigde Naties (VN) is opgericht om in complexe noodsituaties, waarbij door de overheid van het getroffen land internationale steun is gevraagd, de humanitaire hulp te coördineren.

Op Haïti functioneert het zogeheten clustersysteem waarin op verschillende gebieden aangewezen VN-organisaties het initiatief nemen voor de coördinatie van hulp. SHO-deelnemer UNICEF leidt de clusters bescherming, voeding en water, sanitaire voorzieningen en hygiëne, en samen met SHO-deelnemer Save the Children het cluster onderwijs.

Verder zijn er clusters voor logistiek, telecommunicatie en onderdak. Door in kaart te brengen welke organisaties in welk gebied actief zijn, moet overlap worden voorkomen en moet de hulp evenwichtig bij de getroffen gemeenschappen terecht komen. De coördinatie volgens het clustersysteem heeft een toegevoegde waarde voor het grote aantal organisaties aanwezig in het land.

Binnen het cluster onderdak heeft OCHA samen met andere NGO's richtlijnen opgesteld om kwaliteitsverschillen tussen hulporganisatie te beperken. Deze richtlijnen zijn gebaseerd op de Sphere-standaarden, maar aangepast aan de lokale context. Het aanbevolen oppervlakte voor semipermanent onderdak is 18 vierkante meter, de constructie moet minimaal drie jaar meegaan en de kosten moeten rond de 1.500 dollar zijn.

Alle SHO-deelnemers zijn aangemeld bij OCHA en werken in Haïti samen met partnerorganisaties, andere hulporganisaties en andere actoren. Alle SHO-deelnemers werken op een bepaalde manier samen met de overheid op lokaal en/of nationaal niveau. De overheid moet de plannen goedkeuren en met de hulporganisaties tot overeenstemming komen voor wat betreft hun hulpactiviteiten. Zo is voor het bouwen van een school de goedkeuring vereist van het ministerie van Onderwijs.

Voortgang hulpverlening

In de eerste maanden na de aardbeving lag de nadruk bij de hulpverlening op directe levensreddende hulp, zoals het verstrekken van water, voedsel, onderdak en medische zorg. Inmiddels zijn daar activiteiten bijgekomen die ook een effect op de middellange termijn hebben, zoals onderwijsprojecten en inkomensgenererende programma's. In de hulpverlening zijn significante vorderingen gemaakt. Bijna alle deelnemers melden dat de voortgang van de projecten naar omstandigheden goed verloopt en dat de noodhulpprogramma's op schema liggen.

Voorbeelden van de voortgang van de hulpactiviteiten:

Cordaid meldt dat binnen de sector onderdak een verschuiving heeft plaatsgevonden van het uitdelen van tenten en zeilen naar semipermanent onderdak. Deze 'transitional shelters' zijn houten constructies die met hergebruik van zeilen of andere materialen dienen als tijdelijke woning. Op termijn kunnen ze ook tot permanente woning worden omgebouwd danwel uitgebouwd.

Oxfam Novib heeft haar geld-voor-werk programma's uitgebreid om meer mensen van een inkomen te voorzien. Mensen ontvangen geld voor bijvoorbeeld het schoonmaken van kampen, het opzetten van gemeenschapskantines, het opruimen van puin en het aanleggen van afwateringskanalen.

Terre des Hommes is vrijwel gestopt met het uitdelen van tenten en non-food-items. Alleen bij hevige regenval of orkanen zal die activiteit worden voortgezet. Voor noodgevallen zijn voorraden tenten aangelegd.

Dorcas heeft binnen de sector onderdak families geselecteerd die semi-permanent onderdak zullen krijgen. Deze families zijn begonnen de grond puinvrij en bouwklaar te maken. Verder zijn er plannen om inkomensgenererende activiteiten te starten.

Het Leger des Heils richt zich na het uitdelen van tenten, voedsel en water in de eerste fase, nu op voedselzekerheid, drainage en voorzieningen op het gebied van gezondheid en veiligheid.

Belemmeringen

Ondanks dat de noodhulpprogramma's volgens planning lijken te verlopen, stuiten de hulporganisaties op meerdere problemen. Niet eerder in de recente geschiedenis van de hulpverlening werd een hoofdstad in die mate getroffen. Behalve dat op een relatief klein maar dichtbevolkt, grotendeels stedelijk grondgebied een grote verwoesting werd aangericht, werd het bestuurlijke en administratieve hart van het land getroffen.

Het ontbreekt de Haitiaanse overheid aan besluitvaardigheid. Zo laat een echt wederopbouwplan op zich wachten, wat veel vertraging oplevert bij de voortgang van de wederopbouwactiviteiten van de hulporganisaties. Het opzetten van kampen op veiliger locaties gaat moeizaam, omdat de overheid daarvoor geen beschikbare locaties aanwijst. Daarnaast zorgen strenge en vaak veranderende regels op de invoer van goederen ervoor dat hulpgoederen soms pas na weken het land in kunnen.

Wie is de eigenaar van de grond?

Een groot probleem bij het neerzetten van kampen en de start van de wederopbouw is de onduidelijkheid over het eigendom van de grond. Eigendomsdocumenten zijn meestal verloren gegaan en het Kadaster is ingestort. Achterhalen van wie de grond is, levert veel vertraging op.

Een van de grootste obstakels voor de hulpverlening op Haïti blijft het puin. Het opruimen daarvan wordt vooral belemmerd door een gebrek aan zwaar materieel, en het ontbreken van geschikte afvoerplekken. Daarnaast is de inzet van zware bulldozers niet altijd gewenst, omdat er nog slachtoffers onder de ingestorte gebouwen liggen. Bovendien is het puin eigendom van mensen en bevat het vaak materialen die nog van waarde zijn, zoals metaal.

Wat werkt belemmerend in de praktijk?

ICCO & Kerk in Actie geeft aan dat met de toestroom van hulporganisaties de salariseisen bij lokale partners stijgen. Sommige organisaties kunnen daar niet aan voldoen en zien goed opgeleid personeel vertrekken naar beter betaalde banen bij andere hulporganisaties. Het vinden, trainen en inwerken van nieuwe medewerkers kost tijd en dat gaat ten koste van de capaciteit voor de hulpverlening. Een aantal organisaties heeft afspraken gemaakt om elkaar niet te beconcurreren met salarissen.

Oxfam Novib signaleert dat het selecteren van begunstigen sterk gepolitiseerd is en veel tijd van de hulpverleners vergt. Die beschikken niet altijd over de juiste gegevens en moeten die dan natrekken.

Tear werkt veel in gebieden buiten Port-au-Prince die moeilijk bereikbaar zijn. Sommige hulpbehoevenden zijn niet per weg te bereiken en moeten te voet worden bezocht.

Aanpassingen

Om projecten, ondanks de bovengenoemde belemmeringen, toch volgens planning te kunnen uitvoeren, hebben de SHO-deelnemers hun strategieën aangepast aan de situatie ter plaatse.

Cordaid houdt bijvoorbeeld de voortgang van bouwactiviteiten continu in de gaten en werkt met andere NGO's samen als meer capaciteit gewenst is.

Save the Children zet meer personeel in om de distributies geordend te laten verlopen en werkt daarbij samen met MINUSTAH, een VN-vredesmacht.

Tear heeft bij moeilijk bereikbare gemeenschappen contactpersonen aangewezen die de belangen van deze gemeenschappen vertegenwoordigen en zo kunnen zorgen voor een efficiëntere hulpverlening.

Dorcas geeft geselecteerde families in plaats van standaard keuken- en hygiënepakketten geld waarmee ze zelf kunnen kopen wat ze nodig hebben. Dit is bevorderlijk voor het waardigheidsgevoel van de bevolking en de lokale economie.

In kamp Santo 17 is er een pilot geweest met solarverlichting voor het verbeteren van de veiligheid in het kamp 's avonds. Momenteel wordt deze verlichting ook geïnstalleerd in de kampen Marassa 1 en Marassa 2.

Van noodhulp naar wederopbouw

Humanitaire hulp wordt doorgaans verdeeld in twee fases. In de eerste fase, direct na een ramp, wordt noodhulp gegeven. Dit is levensreddende hulp die slachtoffers voorziet in hun eerste behoeften, zoals (drink)water, voedsel, medicijnen en onderdak. De tweede fase is erop gericht de overlevenden weer een zelfstandig bestaan te laten opbouwen, bijvoorbeeld met geld-voor-werk programma's waarmee mensen een inkomen kunnen verdienen. Wanneer deze twee fases in elkaar overlopen is niet exact aan te geven.

Alle organisaties zijn momenteel nog bezig met het verstrekken van noodhulp of houden er - met het oog op het regen- en orkanenseizoen - rekening mee dat die activiteit weer moet worden opgestart. Tegelijkertijd zijn er wederopbouwprojecten in de start- dan wel ontwikkelingsfase.

Om een goede overgang van humanitaire hulp naar structurele gezondheidszorg te bevorderen, heeft het Haïtiaanse ministerie van Gezondheid aanbevolen om alle mobiele klinieken te laten samenwerken met de bestaande medische instellingen in het land.

De voorbeelden hieronder geven aan hoe SHO-deelnemers in verschillende fasen werkzaam zijn.

World Vision blijft noodhulpgoederen uitdelen, ook als vervanging van eerder verstrekte goederen. Zo hebben recente zware regenbuien aangetoond dat veel tenten daar niet tegen bestand zijn.

UNICEF heeft de noodhulpfase tot 18 maanden verlengd en ondersteunt tegelijkertijd de Haïtiaanse overheid bij het opstellen van het wederopbouwplan. Een van de prioriteiten is de bevolking voorbereiden op het regen- en orkanenseizoen. In verschillende hoge risico gebieden zijn noodgoederen opgeslagen om een tweede ramp te voorkomen. Onderdeel van deze inspanning is mensen die blootgesteld kunnen worden aan landverschuivingen of overstroming te helpen om een onderkomen te zoeken op veiliger gronden. Verplaatsing is echter lastig omdat er weinig land beschikbaar is.

Het Nederlandse Rode Kruis heeft een team ter plaatse dat samen met het Canadese en het Franse Rode Kruis werkt aan een omvangrijk programma voor tijdelijke huisvesting met watervoorziening en sanitaire voorzieningen in de regio Leogane, Petit Guave en Jacmel.

Hulp en resultaten per sector

Algemeen

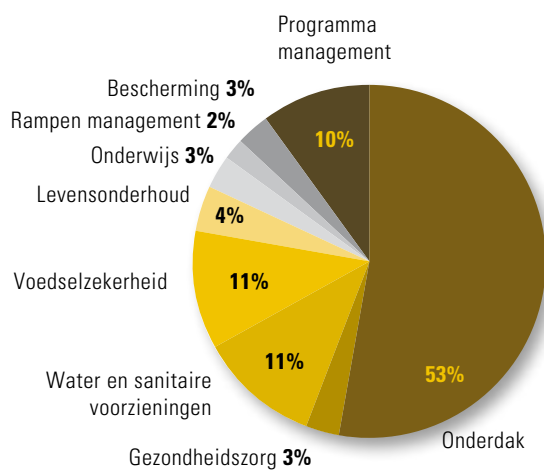
In de periode van 13 januari tot en met 30 juni is van de SHO-gelden ruim 23 miljoen euro besteed. Daarvan is 22.035.324 euro ten goede gekomen aan noodhulpactiviteiten en 1.095.509 euro aan wederopbouwactiviteiten. Omdat in de genoemde periode het aandeel wederopbouw in de bestedingen met 4 procent zeer gering is, worden in de volgende tabellen de wederopbouwactiviteiten niet apart genoemd.

Dit hoofdstuk vat per sector samen welke resultaten de SHO-(gast)deelnemers in de eerste zes maanden hebben geboekt. We gebruiken hier het woord 'sector' en niet het woord 'cluster', zoals OCHA dat hanteert. De reden is dat de SHO met formats werkt die zijn ontwikkeld voordat OCHA haar clusters invoerde. Daarnaast gebruikt OCHA haar clustersysteem vooral in de noodhulpfase, terwijl de SHO haar gelden ook in de wederopbouwfase zal besteden.

Wat is er tot nu toe besteed?

In de eerste zes maanden is 1/5 van het totaalbedrag van de SHO-gelden besteed. Dit is vooral gegaan naar noodhulp en een klein deel naar de wederopbouw. Binnen de SHO is afgesproken dat de noodhulpfase voor Haiti een jaar bedraagt en dat het totale bestedingstermijn 5 jaar is. Het merendeel van het ingezamelde geld zal dan ook worden besteed aan wederopbouwactiviteiten zodat de slachtoffers van de aardbeving weer een zelfstandig bestaan kunnen opbouwen.

GRAFIEK 1. BESTEDING SHO-GELDEN PER SECTOR

Sectoren

Alle SHO-(gast)deelnemers rapporteren periodiek aan de SHO over de voortgang van de hulpverlening. Om al deze rapportages te kunnen samenvoegen tot één rapportage is er een SHO-format opgesteld. Hierin geven de SHO-organisaties aan op welke gebieden (sectoren) zij actief zijn op Haïti. De SHO-sectoren zijn: onderdak, voedselzekerheid, gezondheidszorg, water en sanitaire voorzieningen, levensonderhoud, onderwijs, bescherming, rampenmanagement en programmamanagement. In onderstaande tabel is te zien dat het merendeel van de SHO-gelden in het eerste half jaar is besteed aan onderdak.

De resultaten per sector staan niet los van elkaar. Een training over hygiëne die gerapporteerd wordt onder de sector water en sanitaire voorzieningen, heeft ook gevolgen voor de gezondheid van mensen. Ook kunnen de resultaten niet zondermeer met elkaar vergeleken worden: de kosten van een tent zijn afhankelijk van onder andere de kwaliteit, de transportkosten en de toegankelijkheid van het gebied. Daarnaast is het niet mogelijk om het aantal mensen dat hulp heeft ontvangen bij elkaar op te tellen, omdat mensen van verschillende organisaties hulpgoederen kunnen ontvangen. Optelling zou tot een vertekend beeld kunnen leiden

Naast hulp in de vorm van water, voedsel en onderdak, zijn ook veel pakketten uitgedeeld met zogenaamde non-food-items. Dit zijn bijvoorbeeld pannen, lepels en borden; dagelijkse spullen die nodig zijn om eten te bereiden en te consumeren. In hygiënepakketten zitten tandenborstels, tandpasta en zeep om schoon te blijven en daarmee uiteindelijk ziektes te voorkomen. Ook zijn er veel touw en andere bouwmaterialen uitgedeeld, zodat families zelf in hun noodonderdak kunnen voorzien. In de eerste fase waren simpele gebruiksvoorwerpen, zoals vuilnisbakken, dekens en kleding nodig. Inmiddels verschuift de aandacht naar langere termijnoplossingen. Zo ontvangen gezinnen kleine bedragen om weer een handeltje op te zetten of gereedschap te kopen waarmee ze in hun eigen onderhoud kunnen voorzien.

Onderdak

Door de aardbeving werden 188.838 huizen beschadigd of verwoest. Daardoor raakten 1,3 miljoen mensen het dak boven hun hoofd kwijt. Direct na de ramp deelden hulporganisaties tenten, zeilen en materialen voor onderdak uit. Op 1 mei waren, door de inzet van de hele internationale hulpresponse, voldoende materialen uitgedeeld om alle getroffen van onderdak te voorzien. Het uitdelen van tenten, zeilen en materialen gaat nog steeds door. Vanwege onder andere regenbuien en stormen zijn veel materialen na zes maanden aan vervanging toe. Vooruitlopend op mogelijke orkanen hebben veel organisaties voorraden aangelegd om snel te kunnen reageren bij onverwacht natuurgeweld en een nieuwe ramp te voorkomen.

Behalve voor noodonderdak, zoals tenten en zeilen, is er ook hard gewerkt aan semipermanent onderdak. Binnen zes maanden zijn er voor 34.000 mensen in totaal 6.868 huizen gebouwd, die geschikt zijn voor semipermanente bewoning. De huizen bestaan uit een houten constructie met een golfplaten dak, die verplaatsbaar is en door de begunstigden zelf met zeilen of houten platen dichtgemaakt moet worden. In een later stadium zijn deze huizen om te bouwen tot permanente woningen.

Cordaid heeft met SHO-gelden in de eerste zes maanden 151 semipermanente huizen gebouwd. De eerste woning is opgeleverd in Papette, een dorpje ongeveer 12 kilometer van de zwaar getroffen stad Leogane. In twee dagen tijd zijn hier vijf woningen gerealiseerd. Het streven van Cordaid is om dit jaar 2.000 semipermanente huizen te bouwen.

In de dichtbevolkte stedelijke omgeving van Port-au-Prince is de overgang van nood- naar semi-permanent moeilijker te realiseren. Dat heeft te maken met problemen rondom landrechten, rechten van huurders, het verwijderen van het puin en een algemeen tekort aan beschikbare grond.

De SHO-deelnemers besteedden in de eerste zes maanden een bedrag van 12.319.277 euro aan onderdak. Dat is 4.728.707 euro meer vergeleken met de eerste drie maanden. De tabel op pagina 25 geeft een overzicht van de resultaten in de eerste zes maanden in de sector onderdak, het aantal mensen dat is bereikt en de totale besteding.

'Natuurlijk wil je altijd sneller'

'Drie maanden na de aardbeving waren de eerste 45 huizen al gebouwd. Ter vergelijking: na de tsunami duurde het in Atjeh gemiddeld zeven tot acht maanden voordat de bouw van huizen op gang kwam. En daar had je nog een georganiseerde overheid én waren er lokale bouwmaterialen beschikbaar. In Haïti hebben we dat niet. Natuurlijk wil je altijd sneller. Maar elke stap is een klein succes. Als je een familie bij hun nieuwe huis ziet staan: dat is goud waard. Sommigen trekken er al in als de muren nog niet staan. Hún huis. Ze kunnen het vaak nog niet bevatten.'

Henk Meijerink,
shelterdeskundige van Cordaid Mensen in Nood

TABEL 1. ONDERDAK

Totaal besteed: € 12.319.227

Organisatie	Resultaten	Bereik in mensen
Cordaid Mensen in Nood	1.250 tenten uitgedeeld	7.000
	150 <i>transitional</i> shelters gebouwd	
ICCO & Kerk in Actie	Onderdak van meer dan 2.000 families verbeterd met beschikbaar stellen van 2.564 tenten	12.820
Oxfam Novib	Zeilen en touwen uitgedeeld	7.761
	Onderzoek gedaan naar beschadigde huizen	
	10 ingenieurs getraind om huizen te beoordelen op bewoonbaarheid	
	545 huizen beoordeeld op bewoonbaarheid	
Nederlandse Rode Kruis*	Uitgedeeld: <ul style="list-style-type: none"> • 9.041 tenten • 233.210 zeilen • 24.158 pakketten met materialen voor onderdak • 63.138 pakketten met keukenspullen • 128.983 klamboes • 249.401 dekens 	494.500
Save the Children	Uitgedeeld: <ul style="list-style-type: none"> • 4.000 dekens (1 per huishouden) • 8.000 jerrycans • 1.000 tenten en 4.670 zeilen • 2.500 pakketten met keukenspullen 	29.175
World Vision	595.309 non-food items, zoals dekens, keukengerei, klamboes, lakens, matrassen en zeilen gedistribueerd	22.000
Terre des Hommes	17.424 mensen voorzien van noodonderdak	17.424
Dorcas	3.117 huishoudens van zeilen voor onderdak voorzien	15.585
	huisvestingssituatie beoordeeld om behoeften te peilen en schade te herstellen	
Leger des Heils	Mensen op een voetbalveld ondergebracht en voorzien van 1.094 tenten	5.470
Plan Nederland	650 tenten gedistribueerd	3.250
	650 pakketten met water, voedsel, kookspullen, eetgerei en overige spullen uitgedeeld	

* In samenwerking met het Internationale Rode Kruis

Voedselzekerheid

Een groot deel van de Haïtiaanse bevolking was voor de aardbeving al aangewezen op voedselhulp van de VN. In de eerste maanden na de ramp is door de hulporganisaties voedsel uitgedeeld, in het bijzonder in de vorm van kant-en-klare maaltijden en voedselpakketten. Inmiddels is het uitdelen van voedsel gestaakt, behalve voor hele kwetsbare groepen, zoals baby's, jonge kinderen, vrouwen die zwanger zijn of borstvoeding geven en ouderen. De nadruk ligt nu op het opzetten en uitvoeren van voedsel- en geld-voor-werk programma's, voedingsprogramma's voor kwetsbare groepen en gemeenschapskeukens.

Terre des Hommes heeft met SHO-gelden mobiele klinieken ingezet om de gezondheid van kwetsbare groepen te onderzoeken en zo nodig te behandelen. In afgelegen gebieden wordt van deur tot deur gekeken of er gevallen van ernstige en acute ondervoeding zijn en die eventueel te voorkomen.

TABEL 2. VOEDSELZEKERHEID

Totaal besteed: € 2.439.403

Organisatie	Resultaten	Bereik in mensen
Cordaid Mensen in Nood	Groep van 256.027 mensen een maand lang voorzien van voedsel; een kleinere groep ontving twee weken lang voedsel	267.027
ICCO & Kerk in Actie	Twee maanden lang 885 families voorzien van voedsel	22.000
	Warme maaltijden verzorgd voor kinderen tussen 3 en 15 jaar: 400 voor vier weken en 800 kinderen voor een keer	
	Bijna 1,5 miljoen kant-en-klaar maaltijden gedistribueerd	
Tear	1.607 voedsel- en keukenpakketten uitgedeeld	15.535
	Zaden en gereedschap uitgedeeld	
Terre des Hommes	Met mobiele klinieken ondervoede kinderen, zwangere vrouwen en vrouwen die borstvoeding geven van speciaal voedsel voorzien	14.026
UNICEF Nederland**	Hulpactiviteiten binnen het cluster voeding gecoördineerd	550.000 kinderen, 23.000 moeders
	Voedsel aan kinderen onder de 5 jaar en vrouwen die zwanger zijn of borstvoeding geven op ongeveer 300 locaties uitgedeeld	
	Ondervoede kinderen in een van de 28 'stabilisatie' centra of in een voedingsprogramma behandeld	
	Kinderen van vitamine A supplementen voorzien	
Leger des Heils	594.000 kant-en-klaar maaltijden uitgedeeld	6.100

** In samenwerking met UNICEF International

Gezondheidszorg

Het aantal mensen dat lichamelijk of mentaal gewond is geraakt door de aardbeving, was groot. Alleen al van 4.000 mensen moesten ledenmaten worden geamputeerd. De gezondheidszorg was in eerste instantie gericht op levensreddende hulp. In de eerste dagen na de aardbeving zijn talloze mensen behandeld en geopereerd door artsen afkomstig uit het buitenland. In het stadium na de levensreddende hulp lag de nadruk meer op preventie van ziekten en epidemieën, psychologische ondersteuning, toegang tot basisvoorzieningen en voorlichting. Overvolle tentenkampen vormen immers een voedingsbodem voor besmettelijke ziekten.

Tot op heden is een uitbraak van epidemieën voorkomen, maar de situatie in de kampen is door de aanhoudende regen precair en zonder medicatie kan een simpel te bestrijden ziekte ernstige gevolgen hebben en zelfs dodelijk zijn. Vele duizenden mensen, vooral kinderen, zijn ingeënt tegen ziekten. Medische pakketten zijn uitgedeeld met standaard medicijnen, vitaminen en klamboes om malaria te voorkomen. Ook zijn er pakketten uitgedeeld om bevalingen goed en hygiënisch te laten verlopen.

UNICEF ondersteunt de herbouw van de Nationale Vroedvrouw Opleiding in Port-au-Prince. Deze stortte in tijdens de aardbeving en daarbij kwamen 80 studenten om het leven. Vijf tijdelijke leerruimten zijn ingericht en voorzien van meubels en materiaal om les te geven.

TABEL 3. GEZONDHEIDSZORG

Totaal besteed: € 801.293

Organisatie	Resultaten	Bereik in mensen
Cordaid Mensen in Nood	160 operaties uitgevoerd door Nederlandse chirurgen en 864 medische consultaties gehouden	160.000
	300 medische onderzoeken per dag gehouden	
ICCO & Kerk in Actie	10 medische specialisten 7 weken lang betaald. Meer dan 3.000 mensen ontvingen hierdoor medische zorg	4.000
	18 bevallingen begeleid	
	572 mensen (waaronder 400 kinderen) psychosociale begeleiding gegeven	
Nederlandse Rode Kruis*	5 vaste en 41 mobiele klinieken voor preventieve en curatieve care opgezet	278.000
	Vaccinatieprogramma's uitgevoerd	
	Gezondheidsboodschappen per sms (16 miljoen) uitgestuurd	
	1.000 tot 2.000 patiënten worden dagelijks behandeld. Tot nu toe zijn 135.000 mensen behandeld	
Tear	1.607 hygiënepakketten verspreid	28.093
	1.607 EHBO-pakketten verspreid	
	Tijdens de bouw van toiletten uitleg gegeven over hygiëne	
UNICEF Nederland**	132 EHBO-pakketten en basis gezondheidspakketten aan klinieken uitgedeeld	1.700.000
	53 nieuwe koelkasten voor gezondheidscentra voor vaccinaties geleverd	
	400.000 muggennetten uitgedeeld en het gebruik ervan uitgelegd	
	35 pakketten met verloskundig materiaal voor 1.750 gewone en 400 gecompliceerde bevallingen geleverd	
	Vaccinatieprogramma's tegen mazelen, rode hond en DTP uitgevoerd, 400.000 vaccinaties aangeschaft	
	177 pakketten met medicijnen tegen diarree en longontsteking uitgedeeld	
Leger des Heils	10 artsen 6 weken lang betaald om medische behandelingen uit te voeren	3.000

* In samenwerking met het Internationale Rode Kruis.

** In samenwerking met UNICEF International

'Mijn moeder wast nu ook haar handen'

Kamp Pactes in Port-au-Prince vormt het tijdelijk onderkomen voor 1.238 mensen. De bevolking is vatbaar voor ziektes als gevolg van een gebrek aan toiletten, water en hygiëne. De meest voorkomende ziekte is diarree. Alcema Wilben (14): 'Voordat ik in dit kamp woonde, wist ik niet dat het belangrijk is om na het gebruik van het toilet je handen te wassen. Totdat ik een vrouw zag die posters omhoog hield met daarop foto's. Ze vertelde me dat het heel belangrijk is om altijd schoon te zijn en je handen te wassen, omdat je anders ziek kunt worden. Nu was ik mijn handen altijd nadat ik naar de wc ben geweest en voor het eten. Daarnaast was ik mijn lichaam twee keer per dag; 's ochtends en 's avonds. Mijn moeder begreep dat niet totdat ik het haar uitlegde. Voor haar is het wassen van de handen nu ook vanzelfsprekend'.

Water en sanitaire voorzieningen

Op het gebied van water en sanitaire voorzieningen zijn door alle hulporganisaties in Haïti 1,7 miljoen mensen voorzien van schoon drinkwater, toiletten en faciliteiten om te wassen. 1,1 miljoen mensen hebben dagelijks toegang tot minstens 5 liter water per dag en per 145 mensen is er een toilet beschikbaar. Organisaties werken op het gebied van water en sanitaire voorzieningen samen om meer toiletten te bouwen.

Campagnes maken mensen bewust van het belang van hygiëne en het voorkomen van watergerelateerde ziekten. Bij scholen worden faciliteiten gebouwd waar kinderen hun handen kunnen

wassen. Voor het onderhouden en gebruik van waterpunten en toiletten worden lokale mensen getraind en speciale comités gevormd. Ze ontvangen informatie over hoe ze deze faciliteiten schoon en hygiënisch kunnen houden. Dat er tot op heden geen grootschalige uitbraak van ziektes is geweest, wijst erop dat dit onderdeel succesvol verloopt.

De capaciteit van de lokale organisaties wordt bevorderd om de kwaliteit van watervoorzieningen ook op lange termijn te waarborgen. Oxfam Novib heeft daarvoor speciale technische medewerkers aangetrokken.

TABEL 4. WATER EN SANITAIRE VOORZIENINGEN

Totaal besteed: € 2.456.426

Organisatie	Resultaten	Bereik in mensen
Cordaid Mensen in Nood	5 waterzuiveringsmachines en 3 watertanks geïnstalleerd	14.147
	Hygiënepakketten uitgedeeld	8.125
ICCO & Kerk in Actie	2 waterreinigingssystemen geïnstalleerd die dagelijks 10.000 liter schoon drinkwater leveren	14.000
	2 waterputten gerepareerd	
	8.000 waterzuiveringstabletten gedistribueerd	
	3 drainagesystemen aangelegd	
Oxfam Novib	1.293 toiletten en 467 wasgelegenheden gebouwd	39.881
	8.994 pakketten met hygiëne artikelen verspreid	
	110.000 plaszakken verspreid en 13 plaszakcabines geïnstalleerd	
	Geïntariseerd waar waterpunten gerealiseerd kunnen worden en welke opgeknapt moeten worden, 16 waterkiosken heropend	
	Campagnes opgezet om water schoon te houden en hygiëne te promoten	
	41 wateropslageenheden (zakken) in 28 kampen geplaatst en bijgevoerd	
	25.610 m ³ gechloreerd water per maand geleverd	
	Technieken om regenwater op te vangen voor handwaswater zijn opgezet	
	20.100 m ³ vuilnis afgevoerd	
	Nederlandse Rode Kruis*	Levering van 2,4 miljoen liter drinkwater per dag aan 94 kampen door 55 watertrucks
110 drainage kits uitgedeeld in 94 kampen		
2617 toiletten gebouwd in 94 kampen voor 238,000 mensen		
Tear	20.000 huishoudens wekelijks van schoon drinkwater voorzien	130.000
	Materiaal om waterbronnen tegen vervuiling te beschermen aangeschaft	
	264 toiletten bij scholen gebouwd	
	12 waterputten geslagen	
	1,6 miljoen liter water gedistribueerd	
	5 locaties geïdentificeerd en gemeenschappen gemobiliseerd om waterbronnen te beschermen	

Organisatie	Resultaten	Bereik in mensen
Terre des Hommes	5 watertanks geïnstalleerd en voorzien van drinkwater, waterpunten aangelegd	8.304
	895 toiletten gebouwd	
	40 bijeenkomsten over bewustwording over hygiëne gehouden	
UNICEF Nederland**	Hulpactiviteiten binnen cluster water en sanitaire voorzieningen gecoördineerd	1.600.000
	451 plaatsen met waterkiosken en watertrucks van water voorzien	
	9.000 toiletten geïnstalleerd	
	1,6 miljoen liter water dagelijks gedistribueerd	
	2.200 mensen getraind om hygiëne te promoten, 42.450 hygiënepakketten uitgedeeld	
	Watertanks, handwaspunten en zeep uitgedeeld op scholen	
Dorcas	13 waterputten aangelegd	13.532
	13 openbare toiletten aangelegd	
Leger des Heils	2 waterreinigingssystemen, die dagelijks 5.000 liter water leveren, geïnstalleerd	10.000

* In samenwerking met het Internationale Rode Kruis.

Levensonderhoud

Binnen de sector levensonderhoud worden inkomensgenererende activiteiten opgezet. Daarbij gaat het om het verstrekken van geld waarmee mensen een bedrijfje kunnen opzetten of het organiseren van geld-voor-werk programma's, zoals het opruimen van puin of vuilnis. Op die manier zijn 116.000 mensen aan het werk gegaan, waarvan 40 procent vrouwen. Mensen die zelf in hun levensonderhoud kunnen voorzien, zijn niet meer (of minder) afhankelijk van hulp. Dat is niet alleen bevorderlijk voor hun gevoel van eigenwaarde, maar ook voor de lokale economie.

Tear heeft kleine leningen verstrekt aan families en ondernemingen om de economie te stimuleren.

TABEL 5. LEVENSONDERHOUD

Totaal besteed: € 1.032.768

Organisatie	Resultaten	Bereik in mensen
ICCO & Kerk in Actie	1.463 mensen geld gegeven	15.100
	2.845 hygiënepakketten en 486 lakens uitgedeeld	
	600 watercontainers van ieder 19 liter gedistribueerd	
	4.000 keukensets gedistribueerd en 2.692 hygiënepakketten, 6.932 jerry cans	
Oxfam Novib	195 gemeenschapskantines opgezet en ondersteund	6.500
	1.136 gezinnen een bedrag van 25 US dollar gegeven	
	Eetgelegenheden van ovens voorzien en restaurantpersoneel training gegeven over voeding	
	Bij kleine winkels en ondernemers hulpbehoefte geïnventariseerd	
	Doorlopende geld-voor-werk activiteiten	
Terre des Hommes	Goederen uitgedeeld, zoals kookmateriaal, klamboes, keukenspullen en opvouwbare jerry cans	17.424
Tear	1.342 kleine toelages voor kopen huishoudelijke spullen verstrekt 191 grotere toelages voor het opnieuw opzetten van een bedrijfje verstrekt	15.665
	1.600 mensen met 'geld-voor-werk' project een week lang van een inkomen voorzien	
Dorcas	3.117 gezinnen voorzien van basisvoorzieningen door het verstrekken van pakketten of geld	15.585

Iselene krijgt gevoel van eigenwaarde terug

Iselene (38) is moeder van twee kinderen. Tijdens de aardbeving verloor ze haar beide handen en haar huis. Nu woont ze met haar gezin in een kamp in Carrefour. Iselene herinnert zich nog het eerste moment dat een hulpverlener van Tear toenadering tot haar zocht. 'Ik wilde niet met hem praten, schold hem uit en schreeuwde tegen hem dat hij moest vertrekken. Hij bleef echter erg beleefd en daardoor kwam ik uiteindelijk tot rust.' Iselene ontving onder meer een bedrag van ongeveer 70 US dollar. 'Daarvan kocht ik gedroogd voedsel, zoals spaghetti, noten en koekjes, dat ik weer buiten mijn tent verkoop.' Haar kleine marktkraam stelt haar in staat een inkomen te verdienen en niet al te afhankelijk te zijn van hulp. Dat is bevorderlijk voor haar gevoel van eigenwaarde en geeft haar gezin weer hoop op een betere toekomst.

Onderwijs

Bij de aardbeving kwamen 38.000 schoolgaande kinderen en 1.500 onderwijzers om het leven. Vele duizenden raakten gewond of getraumatiseerd. In totaal werden 4.992 scholen beschadigd. Na het puinvrij maken van de grond, het opzetten van tijdelijke leerruimten en de distributie van lesmateriaal functioneert 80 procent van de scholen in Port-au-Prince weer. De meeste doen dat in een tijdelijk onderkomen. Leraren krijgen trainingen aangeboden hoe ze kinderen psychosociaal kunnen ondersteunen. Op die manier helpen ze mee de gevolgen van de trauma's die kinderen hebben opgelopen zoveel mogelijk te beperken.

Bescherming

Wat de activiteiten in de sector bescherming betreft, lag de nadruk in eerste instantie op het bevorderen van de veiligheid binnen de kampen. Daar wonen mensen dicht op elkaar, met weinig tot geen privacy, maar wel met veel traumatische ervaringen. In die situaties zijn vooral kinderen en vrouwen extra kwetsbaar voor geweld. In tweede instantie wordt gekeken naar oplossingen voor deze problemen op de langere termijn. Daarnaast komen de hulporganisaties op voor de belangen van ontheemden die door landeigenaren uit hun kamp worden gezet.

UNICEF heeft binnen het cluster bescherming een subcluster voor kinderbescherming opgezet. Dit coördineert de activiteiten van alle partners die zich bezig houden met het identificeren en registreren van kinderen. Terre des Hommes organiseert in acht gemeenschapscentra activiteiten voor ouders en kinderen. Daar komen ook onderwerpen aan bod, zoals kinderrechten, verwaarlozing, misbruik, hygiëne en ouderlijke plichten.

TABEL 6. ONDERWIJS

Totaal besteed: € 627.474

Organisatie	Resultaten	Bereik
UNICEF Nederland**	Hulpactiviteiten binnen cluster onderwijs gecoördineerd	131.136 kinderen
	1.400 schooltenten opgezet en 870 lespakketten verspreid om onderwijs weer op te starten	5.300 onderwijspersoneel
	1.546 pakketten met ontwikkelingsmaterialen voor kinderen onder de 5 jaar uitgedeeld	
	Ongeveer 4.000 scholen op bouwkundige staat beoordeeld	
	2.226 sport- en spelpakketten en 200.000 stuks individueel leermateriaal uitgedeeld	
	7 voorgefabriceerde kantoren opgebouwd ter vervanging van het ingestorte gebouw van het ministerie van Onderwijs	
	Schoolterreinen puinvrij gemaakt, tijdelijke leerruimten opgezet, onderwijspersoneel getraind in psychosociale ondersteuning en lesmaterialen	
	Met water en sanitaire voorzieningen leeromstandigheden verbeterd	
Tear	75 scholen ondersteund met puinvrij maken schoolterrein, bieden van nood-onderdak, lespakketten en training	8.637 kinderen

** In samenwerking met UNICEF International

TABEL 7. BESCHERMING

Totaal besteed: € 684.249

Organisatie	Resultaten	Bereik in mensen
Terre des Hommes	Kennis over veiligheid binnen de gemeenschap en rechten van kinderen verbeterd	732 ouders 2.579 kinderen
	Speciale (psychosociale) activiteiten en voorzieningen gerealiseerd zodat kinderen veiliger zijn in kampen en gemeenschappen, via 8 kindvriendelijke ruimten	
	Intensieve begeleiding van kwetsbare kinderen die bescherming nodig hebben, via een opgezet beschermings-verwijssysteem, met speciale aandacht voor weeskinderen en kinderen die gescheiden zijn van hun ouders	
	In samenwerking met de anti-kinderhandel werkgroep, lobby uitgevoerd naar de Haitiaanse overheid om de adoptiewet te herzien	
UNICEF Nederland**	Hulpactiviteiten binnen sub-cluster kinderbescherming gecoördineerd	65.184 kinderen
	225 kindvriendelijke ruimten opgezet	
	648 pakketten met speel- en leerspellen voor hele jonge kinderen uitgedeeld	
	1.637 kinderbeschermingspakketten met onder andere kleren, zeep en dekens uitgedeeld	
	148 sport- en spelpakketten uitgedeeld	
	Kinderen die gescheiden zijn van hun ouders, geïdentificeerd en geregistreerd	
	Medewerkers getraind in het traceren en registreren van kinderen die gescheiden zijn van hun ouders	
	Partnerorganisatie ziet aan grens toe of er geen kinderen zonder ouders het land uit worden gesmokkeld	
	Communicatiemateriaal om kindveiligheid te bevorderen en geweld, uitbuiting en mishandeling te verminderen, ontwikkeld en verspreid	
	Kwaliteit van 400 kindercentra verbeterd	

** In samenwerking met UNICEF International

Rampenmanagement

Haïti ligt in een gebied dat regelmatig getroffen wordt door zware regenbuien en orkanen. Dat maakt het land, dat al voor de aardbeving tot de armste ter wereld behoorde, zeer kwetsbaar voor natuurgeweld. Met duizenden mensen die in kampen wonen is de kans groot dat een storm tot een ramp leidt. Hulporganisaties proberen met rampenmanagement de bevolking en de plaatselijke organisaties voor te bereiden op en weerbaar te maken tegen de gevolgen van een ramp.

Zo geven verschillende organisaties training aan medewerkers van lokale organisaties over hoe ze zich het beste kunnen voorbereiden op rampen en de impact ervan voor de bevolking kunnen verkleinen. Medewerkers worden bijvoorbeeld getraind om met de lokale bevolking risico's in hun leefomgeving te inventariseren, Op basis van deze risico-analyse kunnen maatregelen worden getroffen zoals: het aanleggen van veilige schuilplekken, opslagplaatsen aanwijzen voor het veilig onderbrengen van gereedschap en het (uit)graven van drainage kanalen.

Programmamanagement

Om de hulpverlening op Haïti mogelijk te maken worden kosten gemaakt door lokale partners en andere uitvoerende organisaties. Hieronder vallen kosten die partners moeten maken voor de salarissen van lokale medewerkers, kantoorbenodigdheden, transport van hulpgoederen, opslag van hulpgoederen, organisatorische en logistieke ondersteuning.

Per organisatie kunnen deze kosten verschillen, dit is afhankelijk van de werkwijze van de betrokken organisatie, de hulpverlening die zij bieden in het betrokken land en de wijze waarop zij samenwerken met hun partnerorganisaties en de afspraken die zij hebben gemaakt binnen de internationale koepelorganisatie waartoe zij behoren.

Veel kantoren van hulporganisaties zijn door de aardbeving ingestort dan wel beschadigd. Om een geschikte locatie te vinden zijn vooral in de beginfase na de aardbeving kosten gemaakt. Afhankelijk van de werkwijze van de SHO-deelnemer worden deze kosten volledig betaald met SHO-gelden of procentueel als een deelnemer onderdeel is van een internationale koepelorganisatie.

TABEL 8. RAMPENMANAGEMENT

Totaal besteed: € 377.060

Organisatie	Resultaten
ICCO & Kerk in Actie	Training gegeven aan partners, 14 lokale mensen en eigen personeel over <i>disaster risk reduction</i>
	567 mensen training gegeven over mensenrechten, geweld tegen vrouwen en vrouwenrechten
Oxfam Novib	Onderzoek uitgebracht, civil society organisaties bijeengebracht
	Voorlichting en training gegeven aan getroffen en ontheemden, de rol van de politie en het beoordelen en rapporteren van veiligheidsincidenten
	Gratis telefoonvoorzieningen om verzoeken, klachten, positieve feedback door te geven
	Bijeenkomst gehouden met vrouwenorganisaties om de zwakheden van vrouwen groepen te bespreken. Oxfam ondersteunt deze groepen met training en materialen
UNICEF Nederland**	Coördinerende rol bij ondersteunen overheid
	Technische en logistieke ondersteuning gegeven bij de uitvoering van de 'Post Disaster Needs Assessment'
Save the Children	Inzet noodhulpexperts voor directe hulpverlening en capaciteitsopbouw lokale staf
Leger des Heils	Coördinatie kamp en aanleg van drainagesysteem in het kamp

* In samenwerking met het Internationale Rode Kruis

** In samenwerking met UNICEF International

TABEL 9. PROGRAMMAMANAGEMENT

Totaal besteed: € 2.392.933

Organisatie	Resultaten
Cordaid Mensen in Nood	Kantoor kosten, waaronder computers, autohuur, salaris lokale medewerkers, elektriciteit
	Salarissen en kosten ten behoeve van diverse expat staf, van <i>Head of Mission</i> , tot en met Field Architect en consultancies ten behoeve van de diverse programma's
ICCO & Kerk in Actie	Bestuur van tijdelijk kamp voor 20.000 families en systeem voor distributie van voedselpakketten en hulpgoederen opgezet
	On-the-job training voor lokale partners staff (M&E capaciteit te verbeteren) door I&K staff
	Herstel van ingestorte kantoren en ondersteuning van staf van lokale partner organisaties
Nederlandse Rode Kruis*	Assessment gedaan ter voorbereiding op wederopbouwprogramma en personele en kantoorkosten voor start van wederopbouwprogramma
Oxfam Novib	Training van medewerkers om accountability te verbeteren
	Kosten voor communicatie en mediamedewerkers
	Continue monitoren van de politieke situatie
Tear	Kantoren in Port-au-Prince en Leogane opgezet
Terre des Hommes	Salariskosten coördinatie ter plaatse (7 stafleden: 1 programmamanager, 2 districtsmanagers, 2 financiële medewerkers, 2 verantwoordingsmedewerkers), en kantoorgebouw ter plaatse
UNICEF Nederland**	Kosten voor de 326 medewerkers en consultants (waaronder clustercoördinatoren en informatiemanagers)
	Kantoor in Dominicaanse Republiek opgezet om hulpverlening te ondersteunen en te coördineren
Save the Children	Huur van auto's voor vervoer medewerkers naar projectlocaties en coördinatiebijeenkomsten
	Kantoren in Port-au-Prince en Leogane opgezet
World Vision	Salariskosten internationale medewerkers en transportkosten hulpgoederen
Plan Nederland	Training van veldstaf voor <i>disaster preparedness</i> en cluster participatie, kosten kantoor en lokaal vervoer

* In samenwerking met het Internationale Rode Kruis

** In samenwerking met UNICEF International

Financiën

De actie 'Help slachtoffers aardbeving Haïti' bracht totaal ruim 111 miljoen euro op. Het Nederlandse publiek schonk bijna 70 miljoen euro en het ministerie van Buitenlandse Zaken ruim 40 miljoen euro. Na aftrek van actiekosten, die de SHO heeft gemaakt om de fondsenwervingscampagne uit te voeren, worden de ingezamelde gelden verdeeld over de vijftien organisaties die aan deze actie deelnemen. Met de SHO-gelden financieren de hulporganisaties de hulpprogramma's in Haïti. Over de besteding van deze gelden leggen de hulporganisaties, op een voorgeschreven wijze, door middel van een rapportage verantwoording af aan de SHO. De SHO bundelt deze verantwoordingen om het Nederlandse publiek en de overheid te informeren over wat voor hulp er geboden is, hoeveel geld er is besteed en hoeveel mensen er zijn geholpen. In dit tweede voortgangsverslag staat een verantwoording van de hulpverlening over de eerste zes maanden.

Baten en lasten Giro 555

Voor de actie 'Help slachtoffers aardbeving Haïti' heeft de SHO 111.670.000 euro ingezameld.

De bijdrage van het ministerie van Buitenlandse Zaken bedraagt 41.724.126 euro. Het SHO-bestuur besloot, in navolging van een eerder besluit om de niet-bestede tsunami-gelden aan een volgende actie toe te voegen, de niet-bestede tsunami gelden ad 730.000 euro aan de Haïti-fondsen toe te voegen. Verder besloot het bestuur om 500.000 euro uit de bestemmingsreserve SHO-office aan de Haïti-actie toe te voegen.

Bij het opzetten en uitvoeren van een fondsenwervende actie worden onvermijdelijk kosten gemaakt. Bij de Haïti-actie bedragen de actiekosten tot nu toe 891.918 euro, dit is 0,8 procent van de totale opbrengst. Dit is veel minder dan de 25 procent die het Centraal Bureau voor Fondsenwerving voorschrijft om vanuit de totale opbrengst te mogen besteden aan fondsenwerving. De kosten konden

door de SHO zo laag worden gehouden dankzij pro deo medewerking of medewerking tegen een gereduceerd tarief van betrokken mensen, bedrijven en instanties.

Naast de actiekosten maakt de SHO kosten voor de coördinatie van de verantwoording, rapportages, website, communicatie, administratie en advieskosten. Dit zijn SHO-office kosten en hiervoor is voor de komende vijf jaar een reservering opgenomen van 809.105 euro.

Nog niet alle bedragen zijn op Giro 555 binnengekomen. Het ministerie van Buitenlandse Zaken heeft van haar totale bijdrage 12 miljoen euro voor de noodhulpfase overgemaakt naar Giro 555 en voor de wederopbouwfase zullen de overige overheids-gelden (29.724.126 euro) in tranches aan de SHO worden overgemaakt. Binnen de SHO is afgesproken dat de SHO-gelden binnen een termijn van drie tot vijf jaar besteed moeten worden.

TABEL 10. BATEN EN LASTEN SHO HAÏTI-ACTIE

Baten		
Opbrengst publieke donaties	€ 69.945.874	
Bijdrage overheid	€ 41.724.126	
Totaal baten		€ 111.670.000
Lasten		
Kosten eigen fondsenwerving	€ 891.918	
Kosten beheer en administratie	€ 809.105	
Totaal lasten		€ 1.701.023
Resultaat Haïti-actie		€ 109.968.977
Beschikbaar uit tsunami-actie	€ 730.000	
Beschikbaar uit reserve SHO-office kosten	€ 500.000	
Totaal beschikbaar voor verdeling		€ 111.198.977

Verdeling gelden

Per actie kan het SHO-bestuur besluiten om een gedeelte van de opbrengst te reserveren voor gastdeelnemers. Dit zijn organisaties die aantonen een toegevoegde waarde te hebben bij de hulpverlening in een rampgebied. Voor de Haïti-actie heeft het SHO-bestuur besloten om tien procent van de in totaal te verdelen gelden te reserveren voor gastdeelnemers.

Na aftrek van de kosten voor de fondsenwerving, de reservering van de SHO-office kosten en de reservering voor gastdeelnemers wordt de opbrengst van een Nationale Actie verdeeld over de organisaties die aan de actie deelnemen. Voor de vaste deelnemers van de SHO geldt een verdeelsleutel die gebaseerd is op de omvang van de wereldwijde humanitaire hulpverlening en de opbrengsten van de fondsenwerving in Nederland van een organisatie over de afgelopen drie jaar. Elk jaar wordt de verdeelsleutel opnieuw bepaald.

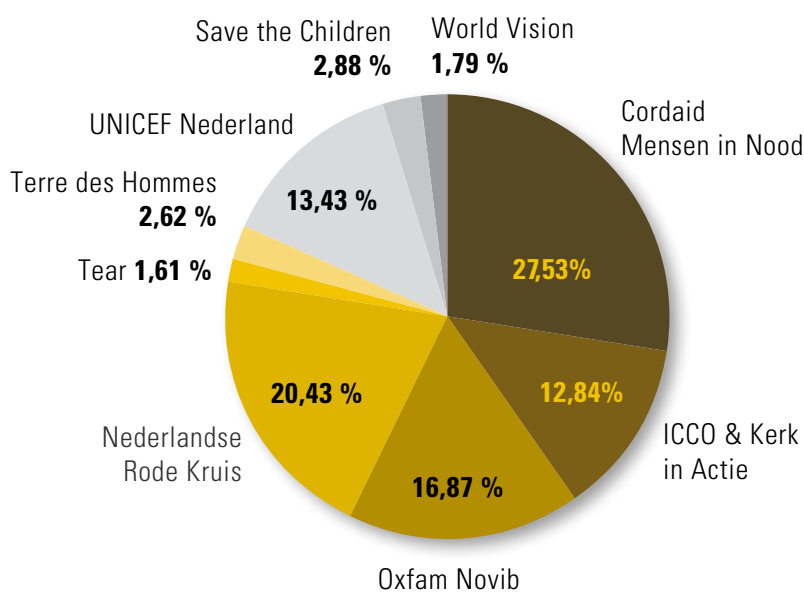
In onderstaande grafiek staat de verdeelsleutel voor de Haïti-actie aangegeven.

De bijdrage voor gastdeelnemers wordt vastgesteld op basis van voorstellen die bij de SHO worden ingediend. Afspraak is dat gastdeelnemers niet meer kunnen ontvangen dan een vaste deelnemer. De Haïti-actie kent zes gastdeelnemers.

De totale verdeling ziet er als volgt uit: (zie p. 42)

GRAFIEK 2. VERDEELSLEUTEL SHO 2010

TABEL 11. VERDELING SHO-GELDEN HAÏTI-ACTIE

Totaal stand giro 555 (inclusief tsunami)			€ 112.400.000
Kosten fondsenwervende actie			-€ 891.918
Opbrengst			€ 111.508.082
Kosten SHO			€ 809.105
Dekking kosten uit bestemmingsreserve			-€ 500.000
Te reserveren kosten SHO			€ 309.105
Totaal te verdelen			€ 111.198.977
Reservering gastdeelnemers			€ 11.119.898
Te verdelen onder vaste deelnemers			€ 100.079.079
Cordaid	27,53%	€ 27.551.771	
ICCO & Kerk in Actie	12,84%	€ 12.850.154	
Oxfam Novib*		€ 15.000.000	
Nederlandse Rode kruis	20,43%	€ 20.446.156	
Tear	1,61%	€ 1.611.273	
Terre des Hommes	2,62%	€ 2.622.072	
UNICEF Nederland	13,43%	€ 13.440.620	
Save the Children	2,88%	€ 2.882.277	
World Vision	1,79%	€ 1.791.416	
Totaal verdeeld			€ 98.195.739
Nog te verdelen			€ 1.883.341

* Oxfam Novib heeft aangegeven een absorptiecapaciteit van 15 miljoen euro te hebben.

Te verdelen onder gastdeelnemers			€ 11.119.898
Dorcas		€ 1.609.707	
Care Nederland		€ 1.609.707	
Plan Nederland		€ 1.070.000	
Leger des heils		€ 1.609.707	
VNG Internationaal*		€ 1.609.707	
Habitat for Humanity		€ 1.548.000	
Totaal verdeeld			€ 9.056.828
Nog te verdelen			€ 2.063.070

Baten en lasten deelnemers

De ingezamelde SHO-fondsen worden aan de hand van de bovenstaande verdeelsleutel of goedgekeurde voorstellen in delen naar de SHO-(gast)deelnemers overgemaakt.

De kosten die ter voorbereiding en coördinatie van de hulpverlening door de (gast)deelnemers worden gemaakt, worden apparaatskostenvergoeding (AKV) genoemd. Hieronder valt het beoordelen, coördineren, controleren en verantwoorden van de hulpprogramma's. Volgens afspraak binnen de SHO mogen de totale organisatiekosten voor de Haïti-actie niet meer dan 7 procent van de feitelijk bestede middelen bedragen. Onder deze 7 procent vallen ook de voorbereidings- en coördinatiekosten die de internationale koepelorganisatie maakt en de SHO-office kosten.

De organisaties stellen alles in het werk om de AKV zo laag mogelijk te houden, zodat zoveel mogelijk geld direct aan de hulp ten goede kan komen. In onderstaande tabel is het maximale bedrag opgenomen dat alle (gast)deelnemers in totaal mogen besteden aan AKV. De werkelijke omvang van de apparaatskosten zullen pas in de eindrapportage weergegeven kunnen worden.

Bestedingsproces

De SHO-(gast)deelnemers bieden de hulpverlening direct, via partners of via een koepelorganisatie. De organisaties in het veld dienen voorstellen in voor financiering. Bij goedkeuring van het voorstel gaat de betrokken organisatie een committering aan voor financiering van het voorgestelde hulpproject. Hierna worden de middelen, al dan niet in gedeelten, overgemaakt naar de uitvoerende organisaties. De uitvoerende organisaties moeten de ontvangen financiële middelen in overeenstemming met het goedgekeurde projectvoorstel besteden. Aan de SHO-(gast)deelnemer leggen zij verantwoording af in de vorm van rapportages. In sommige gevallen worden projecten voorgefinancierd door lokale organisaties en vindt de overmaking plaats op basis van goedgekeurde rapportages.

In de tabel op pagina 44 is te zien hoeveel de organisaties tot 1 juli 2010 hebben ontvangen, gecommitteerd, overgemaakt en besteed.

Tot 1 juli 2010 is in totaal 23 miljoen euro besteed aan de hulpverlening, waarvan 96 procent aan noodhulp en 4 procent aan wederopbouwactiviteiten. In het hoofdstuk 'Hulp en resultaten per sector' wordt aangegeven waar dit geld aan is besteed. Tabel 14 geeft per organisatie de besteding per sector tot en met 30 juni aan.

TABEL 12. BATEN EN LASTEN (GAST)DEELNEMERS

Baten		
Beschikbaar voor verdeling giro 555	€ 111.198.977	
Rente deelnemende organisaties	€ 39.305	
Totaal baten		€ 111.238.282
Lasten		
Gereserveerde AKV SHO-office kosten	€ 309.105	
Gereserveerde AKV deelnemers (maximaal)	€ 7.531.461	
Totaal lasten		€ 7.840.566

TABEL 13. OVERZICHT FINANCIËN PER ORGANISATIE DD 30 JUNI 2010

	Toegezegde bijdrage SHO (incl AKV)	Ontvangen van SHO d.d. 28 mei	Committering	Overmaking	Besteding
Cordaid Mensen in Nood	€ 27.551.771	€ 19.257.109	€ 9.071.755	€ 2.943.981	€ 3.120.059
ICCO & Kerk in Actie	€ 12.850.154	€ 8.981.521	€ 4.919.780	€ 2.962.054	€ 2.387.240
Oxfam Novib	€ 15.000.000	€ 10.492.431	€ 2.000.000	€ 2.000.000	€ 2.000.000
Nederlandse Rode Kruis	€ 20.446.156	€ 14.290.691	€ 10.868.402	€ 8.060.235	€ 8.060.235
Tear	€ 1.611.273	€ 1.126.188	€ 586.100	€ 250.000	€ 322.940
Terre des Hommes	€ 2.622.072	€ 1.832.678	€ 1.581.000	€ 1.000.000	€ 1.113.011
UNICEF Nederland	€ 13.440.620	€ 9.394.223	€ 12.844.578	€ 6.600.000	€ 3.202.428
Save the Children	€ 2.882.277	€ 2.014.547	€ 936.000	€ 807.605	€ 934.220
World Vision	€ 1.791.416	€ 1.252.097	€ 577.590	€ 577.590	€ 577.590
Dorcas	€ 1.609.707	€ 1.070.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 539.180
Plan Nederland	€ 1.070.000	€ 450.000	€ 419.850	€ 189.200	€ 419.850
Leger des heils	€ 1.609.707	€ 480.000	€ 454.080	€ 454.080	€ 454.080
Care Nederland	€ 1.609.707	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
VNG Internationaal	€ 1.609.707	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Habitat for Humanity	€ 1.548.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	€ 107.252.567	€ 70.641.485	€ 44.459.135	€ 26.044.745	€ 23.130.833

Internationaal

Bijna alle SHO-deelnemers maken deel uit van een internationale koepelorganisatie of werken met internationale partners samen. De financiële bijdrage die ze van de SHO ontvangen, is voor hen een onderdeel van een groter hulpprogramma, waarbij ze ook via andere kanalen geld ontvangen. Om exact te kunnen weten waar het geld naar toe gaat, worden de SHO-fondsen geormerkt. Andere organisaties rapporteren op basis van een percentage van het totale hulpprogramma. In bijlage 2 is per organisatie een samenvatting te vinden van de bredere programma's waar de SHO-(gast)deelnemers onderdeel van uitmaken.

In tegenstelling tot andere financieringskanalen stelt de SHO ten aanzien van de termijn waarbinnen de middelen besteed moeten zijn geen andere eis dan dat de gelden binnen een termijn van drie tot vijf jaar besteed moeten zijn. Het kan daarom voorkomen dat een SHO-(gast)deelnemer via haar netwerk al veel noodhulpactiviteiten is gestart, maar daarvoor niet de SHO-gelden heeft ingezet, om eerst aan de eisen van de andere donoren te kunnen voldoen. De SHO-gelden worden dan in de wederopbouwfase ingezet en verantwoord.

Controle

Alle organisaties die deelnemen aan een SHO-actie, moeten in hun eigen jaarrekening verantwoording afleggen over de besteedde SHO-gelden. De jaarrekening van de deelnemer wordt gecontroleerd door de externe accountant van de deelnemer. Naast de verantwoording via de jaarrekening leggen alle SHO-(gast)deelnemers verantwoording af aan de SHO, zowel inhoudelijk als financieel.

TABEL 14. BESTEDINGEN PER ORGANISATIE PER SECTOR

	Gezondheidszorg	Water en sanitaire voorzieningen	Voedselzekerheid	Levensonderhoud	Onderwijs	Onderdak	Rampenmanagement	Bescherming	Programma-management	Totaal
Gordaid	€ 334.636	€ 0	€ 1.198.092	€ 0	€ 0	€ 954.003	€ 0	€ 0	€ 633.328	€ 3.120.059
ICCO & Kerk in Actie	€ 127.598	€ 9.928	€ 541.677	€ 431.422	€ 0	€ 1.120.014	€ 9.059	€ 0	€ 147.542	€ 2.387.240
Oxfam Novib	€ 0	€ 829.865	€ 0	€ 266.188	€ 0	€ 638.722	€ 14.370	€ 0	€ 250.855	€ 2.000.000
Nederlandse Rode Kruis	€ 46.520	€ 25.200	€ 0	€ 0	€ 0	€ 7.821.015	€ 4.000	€ 0	€ 163.500	€ 8.060.235
Tear	€ 55.115	€ 138.226	€ 47.726	€ 41.283	€ 981	€ 0	€ 0	€ 0	€ 39.609	€ 322.940
Terre des Hommes	€ 0	€ 301.964	€ 104.350	€ 98.583	€ 0	€ 73.090	€ 0	€ 321.710	€ 213.314	€ 1.113.011
UNICEF Nederland	€ 129.933	€ 956.776	€ 397.521	€ 0	€ 626.493	€ 0	€ 24.078	€ 362.539	€ 705.088	€ 3.202.428
Save the Children	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 728.093	€ 96.309	€ 0	€ 109.818	€ 934.220
World Vision	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 525.135	€ 0	€ 0	€ 52.455	€ 577.590
Dorcas	€ 0	€ 187.064	€ 0	€ 195.292	€ 0	€ 144.157	€ 0	€ 0	€ 12.667	€ 539.180
Leger des Heils	€ 107.491	€ 7.403	€ 150.037	€ 0	€ 0	€ 143.654	€ 35.501	€ 0	€ 9.994	€ 454.080
Plan Nederland	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 171.344	€ 193.743	€ 0	€ 54.763	€ 419.850
Totaal	€ 801.293	€ 2.456.426	€ 2.439.403	€ 1.032.768	€ 627.474	€ 12.319.227	€ 377.060	€ 684.249	€ 2.392.933	€ 23.130.833

* De verschillen in programmamanagement vloeien voort door een verschil in accounting principes tussen de nationale en internationale organisaties

SHO contacten en adressen

Actiesecretariaat Haïti

Voor vragen over de SHO-actie 'Help slachtoffers aardbeving Haïti' of deze rapportage kunt u contact opnemen met Oxfam Novib via info@giro555.nl of 070-3421727.

Voor specifieke informatie over een SHO-(gast)organisatie kunt u contact opnemen met een van de onderstaande persvoorlichters:

SHO-organisaties

ICCO & Kerk in Actie	Saskia Bolt	030 8801573
Oxfam Novib	Jules van Os	070 3421956
Cordaid Mensen in Nood	Jos de Voogd	070 3136268
Nederlandse Rode Kruis	Sebastien Kraaijeveld	070 4455728
Tear	Roeland Boes	030 6969600
Terre des Hommes	Heleen Slob	070 3135000
UNICEF Nederland	Martin de Beer	070 3339379
Save the Children	Marinke Ros	070 3384448
World Vision	Esther van der Leeden	033 4643444

Gastdeelnemers:

Care Nederland	Camille Fontyn	070 3105050
Habitat for Humanity	Tirza van Hal	023 5474814
Plan Nederland	Lidia Tiemens	020 5495598
Dorcas	Charlotta Langejan	0228 595900
VNG	Jaap Breugem	070 3738658
Leger des Heils	Wim Kanis	036 5398102

Bijlage 1.

SHO algemeen

Achtergrond SHO

De stichting SHO is een samenwerkingsverband van Nederlandse hulporganisaties dat bij grote humanitaire rampen gezamenlijk fondsen werft voor hulpverlening aan de slachtoffers. In het begin van de samenwerking zijn nationale inzamelingsacties georganiseerd zoals Eén voor Afrika (1984) en Afrika Nu (1987). Sinds 1987 zijn dertig acties uitgevoerd die bij elkaar rond de 680 miljoen euro opbrachten (inclusief de actie voor Haïti). Met deze gelden zijn wereldwijd vele honderdduizenden slachtoffers bijgestaan met levensreddende hulp en met meer structurele hulp om na een ramp weer een waardig bestaan op te bouwen. Vooral de inzamelingsacties in 2005 voor de slachtoffers van de tsunami in Zuidoost Azië (208 miljoen euro) en van de aardbeving 2005 in Pakistan (45 miljoen euro) brachten veel op.

In 2007 is de samenwerking binnen de SHO vastgelegd in een stichting. Het doel van de stichting is het werven van zoveel mogelijk steun en fondsen om hulp te bieden aan slachtoffers van een humanitaire ramp, het Nederlandse publiek te informeren over de ramp en verantwoording af te leggen over de besteding van de opbrengsten uit een Nationale Actie. Het bestuur van de stichting, dat bestaat uit de directeuren van de deelnemende hulporganisaties, bepaalt het beleid en de dagelijkse gang van zaken van de stichting. Een Raad van Toezicht ziet toe op een adequate uitvoering van het beleid en de algemene zaken van de SHO.

De organisaties die deel uitmaken van de SHO trekken bij een grote humanitaire ramp gezamenlijk op om zoveel mogelijk geld op te halen voor de hulpverlening. In het rampgebied zelf werken de afzonderlijke deelnemers via internationale koepels en met lokale partners in coördinatie met de Verenigde Naties en plaatselijke autoriteiten. De deelnemers van de SHO zijn in Nederland gevestigde hulporganisaties die via hun eigen structuur en kanalen de SHO-middelen op een effectieve wijze besteden.

Deelnemers

De deelnemers van de SHO zijn: Cordaid Mensen in Nood, ICCO & Kerk in Actie, Nederlandse Rode Kruis, Oxfam Novib, Save the Children, Stichting Vluchteling, Tear, Terre des Hommes, UNICEF Nederland en World Vision. Bij elke actie wordt gekeken of organisaties die niet verbonden zijn aan de SHO op basis van hun staat van dienst een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de hulpverlening in het betreffende rampgebied. Bij de Haïti-actie zijn zes gastdeelnemers toegelaten: Dorcas, Plan Nederland, Care Nederland, Habitat for Humanity, Vereniging voor Nederlandse gemeenten (VNG), en het Leger des Heils.

De gastdeelnemers Habitat for Humanity, VNG en Care Nederland zijn niet actief in de noodhulpfase en zullen in de wederopbouwfase hulpprojecten opzetten. In deze rapportage worden ze om die reden niet genoemd.

Stichting Vluchteling neemt geen deel aan de Haïti-actie omdat de organisatie zich inzet voor vluchtelingen en ontheemden zoals beschreven in het Verdrag van Genève. Dit vluchtelingenverdrag is bedoeld voor vluchtelingen en ontheemden die vanwege oorlog en onderdrukking een veilig heenkomen zoeken.

Werkprincipes

De hulp die via de SHO-deelnemers wordt gegeven, voldoet aan de regels zoals vastgelegd in de Code of Conduct for The International Red Cross and Red Crescent Movement and NGOs in Disaster Relief. Volgens die regels moet hulp voldoen aan de volgende voorwaarden: de hulpvraag komt uit de regio en de hulp is onpartijdig en past in het culturele patroon van het land. Daarom werken de SHO-deelnemers, bijvoorbeeld op Haïti, vanaf het begin van de hulpoperatie samen met lokale partners, organisaties en de bevolking zelf. Zij kennen de situatie het beste en weten precies waar behoefte aan is.

Alle SHO-deelnemers hanteren de zogenoemde Sphere-standaarden. Deze standaarden bepalen de minimale eisen waaraan goede humanitaire hulp moet voldoen. Dat betekent bijvoorbeeld dat SHO-deelnemers bij een ramp al het mogelijke zullen doen om het menselijk lijden van de betrokkenen te verlichten en dat zij niemand steun zullen onthouden. Zo schrijft Sphere voor dat er voor elke persoon een bepaalde hoeveelheid schoon drinkwater per dag beschikbaar moet zijn. Maar ook dat elke persoon een bepaalde oppervlakte nodig heeft om een waardig bestaan te kunnen hebben. En dat het ontwerp van een tijdelijk huis moet voldoen aan de in dat betreffende land geldende afmetingen.

Elke SHO-deelnemer werkt samen binnen internationale koepelorganisaties of met lokale partners. De financiële bijdrage die ze van de SHO ontvangen, is voor hen een onderdeel van een groter hulpprogramma voor Haïti, waarbij ze ook via andere kanalen geld ontvangen. Daarom oormerken sommige organisaties de SHO-fondsen, waardoor ze exact kunnen volgen waar de gelden naartoe gaan. Andere organisaties rapporteren op basis van een percentage van de totale hulpoperatie die de organisatie op Haïti uitvoert. Bijlage 2 geeft een korte omschrijving van alle organisaties die deelnemen aan de Haïti-actie en verwijst naar de websites waarop zij uitgebreider informeren over de bredere hulpprogramma's die op Haïti worden uitgevoerd.

Bijlage 2.

Hulpprogramma's van deelnemers in Haïti

Alle deelnemers aan de SHO opereren op Haïti binnen een breder hulpprogramma. In het hoofdstuk 'Hulp en resultaten per sector' staat beschreven wat er met de SHO-gelden bereikt is. Hieronder volgt per organisatie kort de missie van de organisatie, de aanwezigheid op Haïti en het programma dat zij hebben op Haïti. Meer informatie is te vinden op de website van de SHO-deelnemers.

Cordaid Mensen in Nood

Cordaid Mensen in Nood helpt slachtoffers van natuurrampen, oorlog of armoede. Mensen in Nood richt zich op noodhulp en bouwt samen met de getroffen bevolking zo snel mogelijk hun leven weer op. Mensen in Nood werkt altijd samen met lokale partnerorganisaties. Veerkracht en motivatie van de getroffen is het uitgangspunt voor een betere toekomst: hen helpen zichzelf te helpen. Mensen in Nood maakt samen met Vastenactie, Memisa en Kinderstem deel uit van de ontwikkelingsorganisatie Cordaid.

Cordaid Mensen in Nood op Haïti

Cordaid implementeert een deel van de projecten in eigen beheer, waarbij partners zijn aangetrokken die belast zijn met een deel van de uitvoering. Andere projecten worden uitgevoerd door lokale partnerorganisaties met ondersteuning van Cordaid Haïti. Cordaid heeft een programma op Haïti waarbij het dertien lokale organisaties ondersteunt, bij zowel noodsituaties als reguliere ontwikkelingsprogramma's. Cordaid heeft een team van veertien expats en 43 lokale staf, dat ondersteuning biedt op technisch, management en administratief niveau. Deze mensen staan de partners bij tijdens de noodhulpoperatie. Cordaid is lid van de internationale confederatie Caritas.

De totale begroting voor de hulp in Haïti is 36.000.000 euro, waarvan 27.551.771 euro SHO-middelen. De partners van Cordaid hebben zich in de eerste maanden gericht op gezondheid, water en sanitaire voorzieningen, voedsel en levensonderhoud. Het aantal begunstigden bedraagt naar schatting 250.000 mensen. De strategie is een combinatie van het ondersteunen van partners in de noodhulpfase en in een vroeg stadium van wederopbouw. Dat gebeurt technisch, leidinggevend, administratief en logistiek vanuit het Haïti-kantoor en in samenwerking met Caritas International Confederation.

www.cordaid.nl

Oxfam Novib

Oxfam Novib wil mensen in ontwikkelingslanden de mogelijkheid bieden een zelfstandig bestaan zonder armoede op te bouwen. Ze financiert ontwikkelingsprojecten van lokale partners, lobbyt bij overheden en bedrijven, en voert campagnes om ook het publiek bij haar werk te betrekken. Oxfam Novib is lid van Oxfam, een groep van 14 gelijkgestemde ontwikkelingsorganisaties wereldwijd.

Oxfam Novib op Haïti

Oxfam Novib steunt al 32 jaar het Haïti-programma van Oxfam. Dit programma heeft aandacht voor zowel structurele ontwikkeling, zoals goed bestuur en landbouw, als humanitaire projecten, bijvoorbeeld noodhulp na de typhonen in 2008.

Drie zusterorganisaties van Oxfam werken ter plekke. Bij de hulpactiviteiten na de aardbeving van januari werken de Oxfams volgens één interventiestrategie. Bij het ontwikkelen en vaststellen van die strategie is Oxfam Novib direct betrokken. Voor de noodhulpfase is afgesproken dat de fondsen die Oxfam Novib van de SHO krijgt door zusterorganisatie Oxfam Groot Brittannië ter plekke besteed worden.

De totale begroting voor de hulp in Haïti is 70.000.000 euro, waarvan 15 miljoen euro (20 procent) SHO-middelen. Oxfam werkt in verschillende kampen met een combinatie van activiteiten. Ze verstrekt onder meer drinkwater, tenten, dekkleden en pakketten met persoonlijke verzorgingsartikelen, bouwt sanitaire voorzieningen, richt gaarkeukens in, en laat via geld-voor-werk programma's bijvoorbeeld drainagekanalen schoonmaken en puin verwijderen. Naar schatting komt dit ten goede aan 440.000 mensen. Alle activiteiten zijn opgezet met een mogelijkheid om deze voort te zetten in de tweede fase. Uiteindelijk streeft Oxfam ernaar om een aantal geselecteerde gemeenschappen te voorzien van alle basisbehoeften en een perspectief te bieden op een duurzaam bestaan zonder armoede.

www.oxfamnovib.nl

Terre des Hommes

Terre des Hommes komt op voor de rechten van het kind en probeert wereldwijd regeringen te dwingen zich aan die rechten te houden. Door projecten op het gebied van onderwijs, gezondheid en microkrediet biedt ze kinderen in ontwikkelingslanden nieuwe kansen. Terre des Hommes is actief in vier werelddelen en werkt met lokale projectpartners.

Terre des Hommes op Haïti

Terre des Hommes biedt op Haïti hulp via Terre des Hommes Foundation (Lausanne). Deze organisatie werkt daar sinds 1988 en heeft een kantoor in Port-au-Prince. De activiteiten richten zich op het zuiden van het land waar het voornamelijk gaat om het tegengaan van ondervoeding. In 1996 startte Terre des Hommes een therapeutisch voedingscentrum voor de behandeling van kinderen met complicaties als gevolg van acute ondervoeding. Daarnaast zijn er over het land verspreid gezondheidscentra waar kinderen met ernstige acute ondervoeding maar zonder complicaties terecht kunnen. Daarnaast werkt Terre des Hommes direct met gemeenschappen op het gebied van gezondheid.

Het programma van Terre des Hommes op Haïti richt zich op ongeveer 61.000 mensen waarvan 30.000 kinderen. Daarbij is er extra aandacht voor kwetsbare kinderen en hun families. Het programma wordt uitgevoerd in Leogane, Grand Goave, Petit Goave en Les Cayes met 20 internationale en 261 (inclusief 65 vrijwilligers) lokale medewerkers. Tot en met eind juni 2010 (rapportagedatum) heeft Terre des Hommes een programma goedgekeurd voor een totaal bedrag van 1.581.000 euro. Dit programma loopt tot eind oktober 2010. Het aandeel dat Terre des Hommes krijgt voor Haïti is 2.622.072 euro. Het resterende deel van 1.041.072 euro zal na oktober 2010 aan noodhulp en wederopbouw activiteiten worden besteed.

www.terredeshommes.nl

ICCO & Kerk in Actie

ICCO & Kerk in Actie maakt het geloof van leden van de Protestantse Kerk in Nederland en tien andere kerkgenootschappen concreet. Kerk in Actie steunt wereldwijd het werk van christelijke kerken en organisaties. Ze geeft noodhulp en draagt structureel bij om mensen tot hun recht te laten komen, ongeacht geloof, nationaliteit, ras of sekse. ICCO & Kerk in Actie hebben hun buitenlandwerk, waaronder noodhulp, geïntegreerd in een afdeling.

ICCO & Kerk in Actie op Haïti

ICCO & Kerk in Actie heeft meer dan 40 jaar ervaring in ontwikkelingshulp en in noodhulpacties. De organisatie heeft een regiokantoor in Centraal Amerika met een satellietkantoor in Haïti. Daar werken 13 medewerkers. Verder is ICCO & Kerk in Actie lid van het internationale netwerk Action by Churches Together Alliance.

Op Haïti werkt ICCO & Kerk in Actie in verschillende sectoren samen met 15 lokale partners. Zij richten zich op ongeveer 30.000 begunstigden. ICCO & Kerk in Actie steunt haar lokale partners op uitvoerings-, financieel en organisatorisch vlak. Ze worden onder meer getraind in de Code of Conduct en het promoten van rampenmanagement. De partnerorganisaties werken op verschillende locaties en terreinen. Zo zijn er geld-voor-werk programma's opgezet voor het herstellen van landbouwactiviteiten. De totale begroting voor de hulp in Haïti is 14.768.478 euro waarvan 12.850.154 euro (87%) SHO-middelen.

www.kerkinactie.nl

UNICEF Nederland

UNICEF Nederland helpt kinderen over de hele wereld bij het overwinnen van armoede, ziekte, geweld en discriminatie. UNICEF is de kinderrechtenorganisatie van de Verenigde Naties en is actief in 190 landen. Bij rampen en oorlogen zorgt UNICEF ervoor dat kinderen en hun families kunnen overleven. De organisatie heeft meer dan 60 jaar ervaring met het bieden van hulp na een ramp.

UNICEF Nederland op Haïti

UNICEF is al jaren aanwezig op Haïti en had voor de aardbeving een kantoor met 56 mensen (merendeel lokale staf). Na de ramp zijn er 326 mensen tijdelijk werkzaam geweest in Haïti waarvan 275 staf op missie van 76 verschillende UNICEF-kantoren. Daarnaast zijn er 36 mensen ingezet van stand-by partners. Op dit moment werken er 229 mensen voor UNICEF in Haïti waarvan 50 procent lokale staf.

De totale begroting voor de hulp in Haïti is 283.850.000 euro waarvan ruim 13 miljoen euro vanuit de SHO komt. UNICEF levert directe hulp op het gebied van water, sanitaire voorzieningen, onderwijs, kindbescherming, gezondheidszorg en voeding. Naast noodhulp werkt UNICEF ook aan de wederopbouw van nationale systemen in de verschillende sectoren. UNICEF werkt nauw samen met de verschillende partners zoals lokale en internationale NGO's, lokale en nationale overheden/ ministeries om op zo groot mogelijk schaal te kunnen opereren.

Om te voorkomen dat de hulpverlening van alle verschillende organisaties een chaos wordt, en om samenwerking tussen de hulporganisaties en versterking van de hulp te bevorderen, coördineert UNICEF de hulp binnen verschillende clusters. Het gaat hierbij om de hulpverlening op het gebied van voeding, water, sanitaire voorzieningen en hygiëne, onderwijs (samen met Save the Children) en kindbescherming. Het aantal begunstigden is ongeveer 3.000.000 mensen.

www.unicef.nl/wat-doet-unicef/programmas/haïti-noodhulp-en-wederopbouw-in-haïti.aspx

World Vision

World Vision wil kinderen in ontwikkelingslanden en in het bijzonder de meest kwetsbare kinderen helpen door ze te voorzien van schoon drinkwater, voedsel, medische voorzieningen, scholing en een veilige leefomgeving. Zij opereert in bijna 100 landen in nauwe samenwerking met andere lokale en internationale organisaties.

World Vision op Haïti

World Vision werkt al vanaf 1978 in de meest kwetsbare gebieden in Haïti. Haar Area Development Programma streeft naar duurzame ontwikkeling van de gemeenschappen. World Vision heeft aanzienlijke capaciteit op de grond, met een nationaal kantoor in Port-au-Prince en regionale kantoren in Hinche, Mirabalais, La Gonave, Cap Haïtiaanse en Les Cayes. Haar Haïti-responseteam telt 600 medewerkers, bestaande uit 525 mensen lokale staf en 75 mensen internationale staf.

De totale begroting voor de hulp in Haïti is 138.600.000 euro, waarvan 1.791.416 euro (1,29 procent) SHO-middelen. Het aantal begunstigden bedraagt 2.001.766. World Visions grootste hulpinterventie vond plaats in kampen in en rond Port-au-Prince. Daar kregen mensen (tijdelijk) onderdak en gebruiksvoorwerpen, zoals dekens, matrassen, klamboes en keukenspullen.

www.worldvision.nl

Het Nederlandse Rode Kruis

Het Nederlandse Rode Kruis heeft als doelstelling het bijdragen aan een vreedzame, tolerante en humane wereld door het helpen van mensen wier leven, gezondheid, welzijn of waardigheid wordt bedreigd. Een van de sleutelactiviteiten is het verlenen van hulp aan slachtoffers van rampen. Het Rode Kruis werkt altijd samen met een van haar 186 lokale zusterorganisaties die deel uitmaken van het wereldwijde netwerk van Rode Kruisverenigingen en betreft de bevolking intensief bij de hulpverlening.

Het Nederlandse Rode Kruis op Haïti

Op Haïti werkt het Nederlandse Rode Kruis via de Internationale Federatie van Rode Kruis- en Rode Halve Maanverenigingen (IFRC) en het Haïtiaanse Rode Kruis. Het Nederlandse Rode Kruis werkt al sinds 2003 op Haïti met verschillende programma's. Op dit moment werken er aan de Haïti-response 10 mensen lokale staf, 4 mensen internationale staf en 2 medewerkers in Nederland.

De totale begroting voor de hulp in Haïti is 71.649.500 euro, waarvan 20.446.156 euro SHO-middelen. Het Rode Kruis heeft 21 Benelux emergency response teams op Haïti actief om families bij te staan met materialen voor onderdak, gezondheidszorg, water en sanitaire voorzieningen en de distributie van hulpgoederen. Deze teams bestaan uit getrainde mensen die bij grote hulpoperaties de logistiek, infomatietechnologie en telecommunicatie regelen. De IFRC zal zich in de komende maanden richten op basisbehoeften zoals water, tijdelijk onderdak, gezondheidszorg en water en sanitaire voorzieningen voor 80.000 families (400.000 mensen).

www.rodekruis.nl

Save the Children

Save the Children is een internationale kinderrechtenorganisatie die werkt aan blijvende verbeteringen van leefomstandigheden en toekomstperspectieven van kinderen en jongeren in moeilijke omstandigheden overal ter wereld. Save the Children Nederland maakt onderdeel uit van de International Save the Children Alliance, die met 28 onafhankelijke lidorganisaties actief is in meer dan 120 landen.

Save the Children op Haïti

Save the Children is sinds 1978 in Haïti actief, vooral op het gebied van onderwijs en gezondheidszorg. De organisatie had al veel ervaring met noodhulp ter plekke. In de afgelopen acht jaar werd een aantal maal grootschalige noodhulp verleend als gevolg van natuurrampen. Op dit moment werken er 60 tot 70 mensen internationale staf en ruim 200 mensen lokale staf.

De totale begroting voor de hulp in Haïti is 163.000.000 euro, waarvan 2.8 miljoen euro (1,7 procent SHO-middelen). In de eerste weken en maanden na de aardbeving heeft Save the Children hard gewerkt aan het bieden van noodhulp onder andere met het distribueren van hulpgoederen, het verzorgen van voorlopig onderdak, schoon drinkwater en sanitaire voorzieningen. Verder zijn er mobiele klinieken opgezet en zijn er 39 mobiele veilige opvangcentra ingericht. Daarnaast heeft Save the Children samen met andere hulporganisaties een systeem opgezet om kinderen met hun ouders te herenigen. Het aantal begunstigden bedraagt ongeveer 800.000 mensen, waaronder 470.000 kinderen.

http://www.savethechildren.nl/Haiti/Noodhulp_Haiti_05_10/

Tear

Tear verbindt mensen in de strijd tegen armoede. Zij steunt ontwikkelingsprojecten van lokale kerken en christelijke organisaties in Afrika, Azië en Latijns-Amerika, en biedt mensen in Nederland mogelijkheden om hierbij betrokken te zijn. Tear helpt zonder onderscheid te maken naar etnische afkomst, religie, geslacht of politieke overtuiging en richt zich op de hele mens (lichamelijk, psychisch, geestelijk).

Tear op Haïti

Tear werkt samen met Tearfund UK en verschillende lokale partners in een rampen- managementprogramma om hulp te bieden aan de slachtoffers op Haïti. Tearfund UK is al enige jaren werkzaam in het getroffen gebied en heeft een team dat gespecialiseerd is in het opzetten van noodhulpactiviteiten. Partner ACLAM heeft ervaring met het bieden van hulp na de vier orkanen in 2008 en World Relief heeft een kantoor in Port-au-Prince dat bestaat uit 40 medewerkers.

Partnerorganisaties zijn direct begonnen met de response door duizenden ontheemden bijeen te brengen en te voorzien in hun basisbehoeften. Tear richt haar aandacht op de armere plattelandsgebieden. Daar ondersteunt ze gastgezinnen en gemeenschappen met het weer mogelijk maken van onderwijs, het creëren van werkgelegenheid, het promoten van gezondheid en het verstrekken van water, voedsel, sanitaire voorzieningen en onderdakmaterialen.

www.tear.nl

Gastdeelnemers:

Plan Nederland

Plan Nederland is een wereldwijde, humanitaire, kindgerichte ontwikkelingsorganisatie die zich ten doel stelt de levenssituatie van kansarme kinderen, hun families en hun levensgemeenschappen blijvend te verbeteren. Plan, die lid is van Plan Internationaal, doet dit met kindgerichte gemeenschapsprojecten in 49 landen. Plan zet zich in voor een betere naleving van het VN-verdrag voor de rechten van het kind.

Plan Nederland op Haïti

Plan is actief in Haïti sinds 1973. Voor de aardbeving had Plan in Haïti ongeveer 1 internationale en 120 lokale medewerkers. Op het moment heeft Plan in Haïti 187 lokale en 19 internationale medewerkers.

De totale begroting voor de hulp in Haïti is 79.000.000 euro, waarvan 1.070.000 (1,4 procent) SHO-middelen. Plan heeft lopende programma's op het gebied van gezondheidszorg, voeding, onderwijs, kindbescherming, economische zekerheid en jeugd en gemeenschapsleiding. In samenwerking met andere organisaties zorgt Plan voor een veilig onderkomen, kleren, voedsel, veilig drinkwater en medicijnen. Maar ook voor psychosociale hulp en veiligheid van kinderen. Om het leven van kinderen weer enigszins te normaliseren en ze de traumatische ervaring te helpen verwerken, zal Plan kinderen helpen weer terug te keren naar school. Hiervoor zullen tijdelijke scholen worden ingericht en leraren getraind. Het aantal begunstigden is ongeveer 150.000 mensen.

www.plannederland.nl

Dorcas

Dorcas heeft vele hulpoperaties ondersteund in verschillende landen, zelf en via internationale partners. Dorcas traint haar medewerkers en de medewerkers van partnerorganisaties in rampenmanagement.

Dorcas op Haïti

Op Haïti zal Dorcas via haar partner CRWRC de hulpactiviteiten ondersteunen. De hulpactiviteit richt zich op de getroffen inwoners van Leogane en Gressier. Deze mensen zullen worden voorzien van water, (materialen voor) onderdak, hulpgoederen en gezondheidszorg. Prioriteit zal worden gegeven aan de meest kwetsbare mensen.

www.dorcas.nl

CARE Nederland

CARE Nederland streeft naar een wereld waarin mensen in veiligheid, waardigheid en duurzame vrede kunnen leven. CARE gelooft in het vermogen van slachtoffers van rampen om hun ellende te overwinnen. Ze helpt slachtoffers van natuur-rampen en oorlogen bij het herstellen van hun bestaanszekerheid en bij het vinden van oplossingen die hen minder kwetsbaar maken voor nieuwe rampen.

CARE Nederland op Haïti

Care Nederland is onderdeel van Care International, dat 70 landenkantoren telt en heeft jarenlange ervaring met werken op Haïti. CARE Nederland gaat de SHO-gelden inzetten tijdens de wederopbouwfase.

www.carenederland.nl

Leger des Heils

Leger des Heils is een internationale beweging en behoort tot de universele christelijke kerk. Het Leger des Heils werkt in meer dan 120 landen in alle delen van de wereld waarvan meer dan de helft ontwikkelingslanden.

Leger des Heils op Haïti

De internationale koepel van het Leger des Heils is al sinds 1950 actief in Haïti met klinieken, voedingscentra en kinderhuizen. Met 700 medewerkers in Port-au-Prince heeft zij een uitgebreid netwerk. De organisatie is getraind om direct na een ramp mensen te mobiliseren om een hulpprogramma op te zetten. Het Leger des Heils richt zich op een locatie waar 23.000 mensen zich hebben verzameld en biedt deze mensen voedsel, medische voorzieningen en onderdak.

www.legerdesheils.nl

Habitat for Humanity

Habitat for Humanity is een internationale hulporganisatie die streeft naar degelijke en veilige huisvesting voor gezinnen in ontwikkelingsgebieden. Habitat doet dit door samen met voormalige krottenwijkbewoners huizen te bouwen. Habitat for Humanity telt wereldwijd 95 vestigingen en Habitat Nederland is sinds 1993 actief. Habitat for Humanity Internationaal heeft al meer dan 40 noodhulpprogramma's over heel de wereld opgezet, om ontheemden te voorzien van onderdak.

Habitat for Humanity op Haïti

Habitat for Humanity is al jaren werkzaam in Haïti. Gezien de grote schaal van beschadiging en verwoesting van huizen, schat Habitat in dat de herbouw werkzaamheden jaren gaat duren. Habitat zal na de noodhulpfase actief worden met het bieden van tijdelijk en permanent onderdak. Voor de langere termijn oplossingen zal gewerkt worden aan betrouwbaar en betaalbaar onderdak. Belangrijk is dat de hulpoperatie onderdakoplossingen biedt die volgende rampen kunnen weerstaan. Tegelijkertijd stimuleert Habitat met haar werkzaamheden de lokale economie en creëert zij werkgelegenheid.

www.habitat.nl

VNG Internationaal

VNG Internationaal is de organisatie voor internationale samenwerking van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. VNG heeft veel ervaring en kennis op het gebied van de opbouw van capaciteiten van lokale autoriteiten. Ze ondersteunt overheden met de opbouw na een ramp.

VNG Internationaal op Haïti

VNG zal in de wederopbouwfase samen met haar partner Federation of Canadian Municipalities en Cites Unies France, Haïtiaanse collega's ondersteunen met het opbouwen van overheidsdiensten.

www.vng-international.nl

FOTO'S AANGELEVERD DOOR: UNICEF NEDERLAND Marta Ramoneda • OXFAM NOVIB • OXFAM GB Jane Beesley •
CORDAID MENSEN IN NOOD • ICCO KERK IN ACTIE • SAMENWERKENDE HULPORGANISATIES (SHO) Elselijn Mulder, Kadir van Lohuizen,
Ruben Timman •

COLOFON

UITGAVE SAMENWERKENDE HULPORGANISATIES (SHO)

© Den Haag, september 2010

Vormgeving: Ontwerpwerk, Den Haag

Teksten: de Samenwerkende Hulporganisaties

Redactie: Elselijn Mulder

Eindredactie: Fred Geelen

